

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő: HEGEDÜS NÁNDOR
Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6.

Várakozó állásponton a bajor nacionalisták

Nyugodtan telt el München krílikus éjjele

A tegnapi éjjel egész Németországban, de különösképpen Münchenben volt krílikus. Münchenben a kora délutáni órákban hozták a lakosság tudomására, hogy a rendőrfőnök a nemzeti szocialisták tizen-négy különböző helyre összehívott gyűlését betiltotta. Mindinkább közeledett a gyűlések időpontja, annál izgatottabban tárgyalták Németországszerte a müncheni eshetőségeket.

Berlinbe néhány perccel éjfél előtt érkezett meg az értesítés, hogy a nemzeti szocialisták meg sem kísérelték a rendőrfőnöki tilalom megszegését. Egyetlen lényegtelen incidens zavarta csupán a nyugalmat. A Völkische Beobachter szerkesztősége előtt a nemzeti szocialisták revolverből rálöttek a közelben posztoló rendőrré. A golyó nem talált s a tettesek elmenekültek.

A gyűlések megtartására kijelölt tizen-négy helyen a kitűzött időt órákkal megelőzőleg már megjelentek a megerősített rendőrosztatok s megszállták a helyiségeket. A termekbe senkinek sem volt szabad belépnie. A nemzeti szocialisták a legcsekélyebb erőfeszítéssel sem próbálkoztak a gyűlések megtartására. Néhány száz ember ugyan összegyűlt a helyiségek előtt, ezek azonban nem a harci alakulatok emberei, hanem kíváncsi tömeg voltak. Maguk a Hitler-gárdisták is távartartották magukat. Elvértve lehetett csak látni München utcáin a harci szervezetek egy-egy uniformisát, acélsisakját. Ezeket senki sem akadályozta a szabad közlekedésben.

A Reichswehr-csapatokat két württembergi zászlóaljjal megerősítették, melyek egész napon s egész éjjelen át készenlétben állottak a kaszárnyákban. A Hitler- és Ludendorff-féle alakulatok erőszakoskodásának esetére a zászlóalj parancsnoka a legmesszebbmenő fegyverhasználati joggal volt ellátva. A reichswehr közbelépésére mindazáltal semmi szükség sem volt. München kritikusan napja nyugodtan telt el.

Ennek dacára mértékadó körök nem tartják kizárva, hogy a tegnapi várt veszély a legközelebbi napokban jelentkezhetik. Münchenben s a környéken ugyanis igen erős Hitler-csapatok vannak koncentráva. Holnap reggelre a Rossbach-külnitményeknek újabb gyülekezési parancsuk van.

A tegnapi hirdetett gyűlések voltaképpen csak az offenzíva előtti sereg-szemle szerepét lettek volna hivatva betölteni. Arra nézve, hogy Hitler és Ludendorff végleg letettek volna támadó szándékukról, semmi garancia, vagy támpont sem látható.

Poincaré, a bajor nacionalisták viselkedése miatt úgy határozott, hogy az újabb német javaslatokat megvitattja, néhány hétig megfigyelő álláspontra helyezkedik és nyugodt szemlélője kíván lenni az eseményeknek. Érdekes, hogy Rómában attól félnek,

hogy a bajor tüzfészekből a lángok átcsapnak Tirolba és a nacionalista mozgalom ott megindul.

Ezért utasították az olasz hadügyminisztert, hogy figyelje a bajor eseményeket és ha kell, cselekedjék gyorsan és a legerősebben. Olaszország nem látna szívesen a bajor szeparatista mozgalmat, mert a német egységben korántsem osztja a francia álláspontot. A Vatikán — úgy hírlik — megbízta Pacelli nunciust, hogy hasson megnyugtatólag a bajor népre. A kormány már érintkezésbe lépett Badennel, hogy milyen előfeltételek mellett hajlandók a megszállott terület és Bádén között a vonatjáratokat fölvenni.

Düsseldorffban még mindig tart az izgalom. Azokat, akik az elszakadást ellenzik, kizárják a gyűlésekből, nehogy rendbontók legyenek. A megszállott területre nem engedik be Fuchst, a megszállott terület miniszterét a passzív ellenállás felszámolásának kormánybiztosát.

A három nap eseményeinek összegezéseként

Stresemann most hivatalosan értesítette a berlini szövetséges nagyköveteket, hogy a passzív ellenállásról lemond és az erre vonatkozó rendeleteket hatálytalannítja.

Fuchs, a megszállott területek minisztere pedig tegnap este kiáltványt adott ki, amelyben

az ellenállásról szóló korábbi rendeletét visszavonta és munkába szelitja a lakosságot.

Berlini jelentés szerint Gessler hadügyminiszter nyilatkozott a sajtónak és többek között ezeket mondotta:

— Remélem, hogy a statárium kihirdetése és a figyelmeztetés elegendő,

hogy a jobb- és baloldali nyugtalan elemeket a felforgatástól visszatartsuk. Ha nem, úgy a rendelkezésemre álló hatalmi eszközökkel, habozás nélkül

és kiméletlenül élek minden zavaróval szemben.

Jól tájékozott londoni körökből az hírlik, hogy Baldwin javasolni fogja, hogy Anglia ismét vegyen részt a jóvátételi tárgyalásokban. Franciaország hajlandó hozzájárulni, hogy Németország fizetőképességét egy ujonnan reorganizált jóvátételi bizottság állapítsa meg, amelyben Amerika és a semleges államok is képviselve lennének. A párisi kormány a passzív ellenállás megszüntetésének formáival nincsen megelégedve.

A passzív-rezisztencia eddig tizenkét milliárd aranymárkájába került Németországnak.

A bajor munkásvezérek tegnap este ülést tartottak, amelynek során az a vélemény alakult ki, hogy a bajor munkásság törhetetlen hűséggel egységes akarattal törekszik a birodalmi egység megtartására. Berlinbe az a hír érkezett, hogy a megszállott területek demokrata pártjai Kölnben

határozatot fogadtak el, amelyben a birodalmi kormány ténykedéseit helyeslik.

A szeparatizmus is mintha gyengülőben volna. Münchenből hivatalosan cáfolják azt a hírt, mintha Kahr főbiztos, katonai személyek útján Franciaországgal érintkezésbe lépett volna, megtudni, hogy Franciaország milyen álláspontot foglalna el a monarchia kikiáltásával szemben.

Miniszteri nyilatkozat a kormány átalakításáról

Tárcát cserél a belügyminiszter — Fontos ügyekben döntenek hétfőn Bukarestben

Bukarest, szeptember 29. A kormány tagjai közt nagy az idegesség. Vannak miniszterek, akik maguk mondják, hogy várják a pillanatot, amelyben lefognak mondani. Mások viszont mélyen hallgatnak; ezek remélnék és aggódnak, mert nem tudják, hogyan dől el sorsuk s az utolsó pillanatig azt a gondolatot melengetik magukban, hátha elmúlik a vihar anélkül, hogy őket is magával sodorná.

Bizonyos azonban, hogy a fascista mozgalom Bratianu miniszterelnök helyzetét felette megkönnyíti a kormány rekonstrukciója szempontjából.

A kormány egyik tagja következőleg nyilatkozott a Dimineata szerkesztőjének:

— Már a nyáron tervbe volt a kormány rekonstrukciója most, a parlament megnyitásának előestéjén, elkerülhetetlenné vált s az volt a célja, hogy a nagyon kifejezett személyes politikai súrlódásokat elenyésztesse és némely törvényes törekvéseknek elégtételt adassék. A szinajai minisztertánc óta azonban a dolgokban változás történt.

— Nevezetesen közbejötték olv. mozzanatok, amelyek kötelezik a kormányt, hogy formájára nézve szűkített, de következményei tekintetében fontos programot készítsen magának. A kormány meggyőződött, hogy a rend súlyosan fenyegetve van. Lehet hogy igaza van Mardarescunak, amikor tülzásokról beszél. Azonban igen aggasztó tények merültek fel. Ez az igazság!

— A kormányalakításnak — amint természetes is — éreztetnie kell az új helyzetben a maga hatását. Bizonyos miniszteriumoknak és az új program végrehajtó szerveinek olyan kezekbe kell átmenniök, amelyekről előre feltehető, hogy ismerik ingadozásainkat. Nem szükséges, hogy a belügyi, igazságügyi és közoktatásügyi miniszteriumok azután is meglepetések forrásai legyenek.

— Hogy a kormányalakításnak ilyen jellege lesz-e — végezte be közlését a miniszter — egyedül Bratianu Jonel miniszterelnök mondhatná meg, mivel ő intézkedik. Meggyőződésem szerint így fog történni, mivel egyébként az országot illetőleg nagy kockázat előtt állunk. Magamnak személyesen nincs okom kételkedni. Nagy bizalmam van a kormány feje iránt. Ezért remélem, hogy a kormányalakítás az utóbbi időben olyan jelleget öltött, hogy bomlasztó ellenfelei teljesen akcióképtelenné váltak.

Bukarestből jelentik: Hétfőn minisztertánc lesz, amelyen fontos ügyek kerülnek tárgyalásra.

A Dimineata feltétlenül megbízható helyről értesül, hogy Tancred Constantinescu átveszi a kereskedelemügyi tárcát, Vaitoianu belügyminiszter tárcát cserél Constantinescu földmívelésügyi miniszterrel.

Alkotmány és közigazgatás

Írta: Rozsly István, városi h. főpénztáros

A mai létért való küzdelemben, amikor az emberfömegek túlekedése a megélhetésért kezd gigászi méreteket ölteni, igen találó Saint Simonnak a mondása: „O-tól de lá, que je m'y mette”. (Menj onnan, hogy én kerüljek oda.) Ma, amikor a lateiner-osztály, amely a társadalom gerincét képezi, a visbeulú kétségbeesésével küzd a mindennapi megélhetésért, tényként kell leszögeznünk, hogy Saint Simonnak fenitidézett mondása soha találóbb nem volt. Existenciák mennek tönkre, azok helyébe új existenciák keletkeznek, amelyeket az erősebbek eltipornak anélkül, hogy akár az állam, akár a társadalom részéről azok megmenítésére segítő akció indulna meg. Megteremtődött így a szellemi proletariátus, amelynek helyzetén segíteni megfelelő pragmatika kidolgozásával és annak megvalósításával a mindenkor kormányzó-hatalom kötelessége volna.

A közigazgatás reformjának küszöbön álló megvalósítása előtt a nagyhözsőség előtt reá szerelnünk világítani a közigazgatással kapcsolatos intézményekre, amelyek a civilizált államok konszolidációjának sarkkövei. Valamely állam alkotmányában bármily helyes elvek és intézkedések legyenek is lefektetve, azokba életet csak a közigazgatással lehet önteni, mert magában az alkotmány csupán a közhatalom elosztását, szervezetét, továbbá az állami élet működését körvonalazva, általánosságban határozza meg, nevezetesen az állam jogkörének és az individuum autonómikus jogának a szélső határait állapítja meg, a közigazgatás ellenben az állam közfeladatainak a megvalósítását tűzi ki célul. Az alkotmány teljességét tehát a közigazgatási szervek helyes, összehangzott működése adja meg. Ebből folyóan önként előtérbe tölul a kérdés: Milyennek kell hát lenni a közigazgatásnak? Első sorban szükséges, hogy a közigazgatással elérhető legyen az alkotmányban lefektetett elveknek a lehető tökéletes megvalósulása; mászóval legyen meg a teljes harmónia az alkotmány és az állam működése között.

Szükséges továbbá, hogy a közigazgatás az állami autoritás teljes súlyával, a közhatalom összes erőforrásaival az ország közszükségleteit kielégíthesse. Érdekes párhuzamot von Bismarck, az egykori német vaskancellár, egy hátrahagyott levelében a törvények és azok végrehajtói között, amikor a közigazgatás a tulajdonképpeni jogszolgáltatástól még elkülönítve nem volt, mint az ma már minden modern államban meg van. A vonatkozó rész így szól: „Mit schlechten Gesetzen und guten Beamten lässt sich immer noch regieren. Bei schlechten Beamten aber helfen uns die besten Gesetze nichts.”

Ebből is kitűnik a jó közigazgatás működéséhez fűződő érdek fontossága, amennyiben a közigazgatás szervei helyesen valósítják meg az állam legkonkrétebb céljait még az esetben is, ha azok az alkotmányban lefektetett elvekkel ellentétben lenni látszanának is. Viszont az alkotmányban hiába vannak letéve a legzsobb elvek is, ha azokat a közigazgatás meg nem valósíthatja.

Az állami működés fogalma involválja a jogszolgáltatást és közigazgatást. Mielőtt tehát a közigazgatás feladatát tárgyalnók, ismerkedjünk meg a két hatósági ténykedés közötti különbséggel.

Amíg a jogszolgáltatásnak par excellence az a feladata, hogy a jogrend fentartásék általa, addig a közigazgatás egészen más; a közigazgatás az állami (köz) célok megvalósítására törekszik. Jogszabályok alkalmazását teszi ugyan szükségessé ez a tevékenység is, a célja azonban azok alkalmazása által közfeladatoknak a megoldása.

Modern államban, miután a jogszolgáltatás (bíráskodás) és közigazgatás más-más célt szolgál, a kétmérti ténykedés különböző szervekre van bízva. Ugyanis amikor a jogszolgáltatás a főcél, a jogrendnek önmagáért való fentartása, jogszolgáltató szervre (bírság) bizza az államhatalom a feladat megoldását. Az organikus megkülönböztetés itt is azonban csak az ítéletekre van keresztülvive. Már az azt megelőző és követő ténykedéseket a közigazgatási szervek végzik. Amikor azonban nem a jogszolgáltatás a kizárólagos cél, amikor ez csak pendant-ja az ezáltal elérni akart közcélnek, akkor ennek megvalósítása a közigazgatási szervekre tartozik. A közigazgatás működése nincs szigorúan a törvényhez kötve s így sokkal tágabb keretek között mozog, mint a bíráskodás, amely a fennálló joghoz sztrict alkalmazkodni tartozik. Ezek előrebocsátása után most már reá térhetünk a közigazgatás feladatainak löbb vonásokban leendő ismertetésére.

(Folyt. köv.)

A kereskedők az egységes záróráért

Küldöttség a rendőrprefektusnál

Tegnap délelőtt a fűszerkereskedők küldöttsége dr. Fried János vezetésével megjelent C. a. n. a. Aurél rendőrprefektus előtt és ismertették sérelmüket. Egyes fűszerkereskedések, amelyeknek bodegájuk is van, ezen a címen tovább tarthatják nyilván üzleteiket, mint a többi kereskedések, de a rendes zárórán tul tehát amelyet csak a bodegának engedélyeztek, szintén elzdnak fűszereket is és ezáltal a többi fűszerkereskedőket sérelemzéri. A kereskedők kérték a rendőrprefektust, vagy engedélyezze az összes fűszerkereskedőknek a meghosszabbított zárórát, vagy vonja meg ezt a kedvezményt azoktól a fűszerezektől is, akik visszaélnék ezzel az előnyeikkel.

A prefektus kérte a delegációt, terjesszék be ezeknek a fűszerezeknek a listáját, akik a bodega-kedvezményükkel visszaélnék és ezektől ezt a kedvezményt meg fogja vonni.

Ezután a periferián lévő fűszerezsek kérték, hogy az üzletük záróját hosszabbítsa meg, tekintettel arra, hogy a periferián lakó jobbára munkásnép télen is este 7 óra után jön haza a gyárakból és csak akkor van ideje bevásárolni. Tekintettel arra, hogy a belváros és a külvárosok között nem lehet pontos határvonalat húzni és tekintettel arra, hogy egyes üzletekkel nem lehet kivételt tenni, a rendőrprefektus ezt a kérelmet nem teljesíthette.

A rendőrprefektus hivatkozott arra, hogy a zárórát nem a hatóság, hanem maguk a kereskedők állapították meg, a hatóság az eredeti megállapítástól nem is térhet el, tekintettel arra, hogy ezáltal az egész egyezmény értékét vesztené.

Négy ember borzalmas halála egy mulatságon

Borzalmas szerencsétlenségről ad hírt kolozsvári tudósítók. Bánffyhunyard közelében négy férfit halálra gázolt a tehervonat, akik kocsin mulatságból tértek hazafelé.

Hariegan Simon bánffyhunyadi tisztviselő négy rokonával és egy Buziás Ilonka nevű kis leánnyal éjjel két óra tájban egy névnap mulatságról szekeren haladtak Bánffyhunyard felé. A tüzes paripákkal az éneklő, ittas férfiak nem tudtak megbirkézni és a gyeplőt Hariegan Veronika vette át, aki azonban mikor a vágató, nekifüzesedett lovak a pályatesthez érkeztek, nem bírta megfékezni és a lovak a leeresztett sorompót áttörve, éppen a közeledő tehervonat előtt rontottak a sinre. Hariegan Veronika és Buziás Ilona még idejében leugrottak, de kocsit lovasztól, emberestől előlőtte a vonat.

A két leány sikoltozására a vonatot megállították, de akkorra a két ló már dögölve fektült a sinen, a kocsin ülő négy férfi összevagdalt tetemét pedig szétszórtan találták a pályatesten s a szegélyező bokrok tövében. A két leány is életveszélyesen sebesült és most a kolozsvári kórházban ápolják őket.

Dorian - Filmszínház

Vasárnap

Hétfő

MARCCÓ

az erő embere

Kalandor dráma 6 felvonásban.

A főszerepben: Marccó.

Dorian Film!

ANNÉ kárpitos

Str. Marasti (Lázár Vilmos-utca) 3.

Matracok, heneserek, fotelek, ruganyos ágybetétek. — Kész angol bőr-butorkból állandó raktár.

Érdekes őskori leletek Biharon

Évtizedekkel ezelőtt Bihar községtől néhány száz lépésnyire, a földvár közelében, a Kösmő völgyében két sirra akadtk, amelyekben Árpádkor előtti katonáküdt lovával együtt eltemetve. A Bihar megyei múzeum egylet végeztetett ásatásokat néhányszor a földvár környékén, azonban a költséges kutatás eredményre nem vezetett.

A tavasszal közvetlen Bihar község első házánál cserépgyárat létesítettek s agyártáshoz szükséges földanyag kitérítést annak a dombnak oldalában kezdték meg, amelyen a község fekszik. Hétkkel ezelőtt őskori temetőre bukkantak a munkások. Alig egy-két arasznyira a földszintje alatt, legmélyebben egy méterre, sorrendbe rakott csontvázak fekének. A csontvázak mellett rengeteg kerép, többnyire összetört edények darabjai. De ép edények is kerültek napfényre, csak hogy a munkások, akiket sen sem figyelmeztetett azok kultur értékére, összetörték, elherdálták.

Nemsokára tudomására jutott a felfedezett őskori temető Tarnóczy Lajosnak, Bihar község kitűnő ref. papjának, aki arra ösztökélte a munkásokat, hogy leleteket ne dobálják el. Az akkor talált égetetlen fazékcserépeket pedig megtartatta dr Karácsonyi János püspöknek és az európai nevű történettudós azt véleményét nyilvánította, hogy miután ásatásokban gyöngyöket, nyakékeket, éksereket nem találtak, ami a magyar honfoglaláskori népeknél található, és az eddig felkerült cserépek égetetlenek, minden valószínűség szerint a magyar honfoglalásnál jóval korábbi emberlakta telepre bukkantak. Ezt a feltevést támogatja az ismeret is, hogy a Kösmő mai völgyében egykor tó volt, melyet úgy nyertek, hogy a szomszédos Hegyközkovácsi község alatt a patakot, illetve a völgyiszorost zárták s így a dombok között s a földvár sáncaiban felduzzasztották a vizet. Halászattal foglalkozó népeknél szokás volt ez és úgy látszik a tó két partján voltak emberlakta telepek, mert közvetlen szemben a mostani lelettel, Kovács

csi község alján, tehát a völgy tulsó partján szintén találtak már hasonló csontváztelepeket.

Feltehető, hogy a Földvár népe használta föl ezt a helyet, amely egyébként egy szintben van a Földvár aljával, temetőnek, bár ezt a feltevést megdönteni látszik az, hogy tűzhelyek hamuja, kiégett tűzhely-kövek is találhatóak a csontvázak mellett.

Ha Karácsonyi János dr egyelőre hozzávetőleges feltevése fennáll, ami ezután fog kiderülni, úgy a feltárt telep lehet háromezer éves is.

Munkatársunk tegnap kiutazott Biharra, ahol Tarnóczy Lajos vezetésével megtekintette a telepet. Az általa ott talált cserépedények már valószínűleg közelebbi tudósítást nyújtanak. Nevezetesen az ujabban kiásott cserepek mind pompásan ki vannak égetve. Fekete és téglaszín erősen kiégetett edények darabjai egész garmadával kerülnek elő a csákányok nyomán.

A cserepek egyrészen, a nagyobb edényeken szép kivitelű ornamentika látható. De a legtöbbben rajzok és pedig ugyanazon hullámvonalak, amiket a magyar fazekasok ma is használnak.

Kupi László róm. kath. tanító szintén figyelemmel kíséri az ásást, egy pompásan kiélezett, még ma is teljesen éles obsidián baltára talált. Nem egy csontvázat teljesen ép állapotban emeltek ki a földből. A koponyák nagyon keskeny homlokot mutatnak, ellenben feltűnően ép a fogazatuk. Mintha csupa fiatal ember temetője lenne, akik esetleg harcban estek el.

Munkatársunk keresésére az egyik munkás egy vasgyűrűt szedett elő, amit egyik csontváz ujján talált. A gyűrűn szép bevésések, cífrázatok láthatók. Nagyságáról ítélve, nőé lehetett. Találtak több gyűrűt is, de állítólag kezeik között szétmállott. Nyakláncot vagy egyéb ékszert, fegyvert, állításuk szerint még nem találtak.

Munkatársunk a talált dolgokat behozta dr Karácsonyi János történettudós-

nak, aki jelenleg nincs itthon s aki hazajövele után bizonyára határozottabban tud most már felvilágosítást nyújtani arról a népről, amely valamikor évezred vagy évezredek előtt lakott a Kösmő partjain.

Nagy kár, hogy a gyártelep vezetősége nem fektet több súlyt arra, hogy lehetőleg célszerűen történjék az ásás. Részére végeredményben mindegy, hogy hosszában vagy keresztben vágják-e a dombot. A csontvázak ugyanis szabályszerű távolságban, gondosan lábbal a völgy felé vannak fektetve. Az ásás pedig keresztben történik, aminek az az eredménye, hogy a csontvázakat ketté vágja a csákány s melléjük gondosan lefektetett edények s tárgyak is összetörnek.

Bélyeggyűjteményeket magas áron vesznek.

Bel és külföldi bélyegekből nagy választék. Hiányjegyzékre árakat özlöm. Lelet vagy referencia ellenében választékot is küldök. Erdély nagyotb városaihoz bzmányosokat keresek. Jón a MICHEL 1924. Ára franco 80 lei. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése ellenében. Fogazatmerő 10 lei. Csipesz 45 lei. Választék-fűzet 14/11: 6 lei. 14/28: 10 lei. 1000 drb bélyegragasztó egyoldalos 10 lei. Kétoldalos 14 lei.

Bayern	Luitpold 1M-20M	—	—	—	1200 Lei
"	Ludvig 1914. compl.	—	—	—	50 "
"	Ludvig Freist. 1919. compl.	—	—	—	45 "
"	Völks. 1919. compl.	—	—	—	45 "
"	Künstler Serie (4M nélkül)	—	—	—	85 "
"	Ludvig Erinnerung 5 és 10 pt.	—	—	—	10 "
Belgien	1c-1 Fr. (1915)	—	—	—	25 "
Bosnien	1900. compl.	—	—	—	250 "
"	1908.	—	—	—	300 "
"	1912. 12 heller	—	—	—	5 "
"	1912 60 "	—	—	—	40 "
"	1912. 72 "	—	—	—	250 "
Bosnien	1912. 10 koronás	—	—	—	1200 "
"	1917. compl.	—	—	—	300 "
Magyar	Petőfi sorozat compl.	—	—	—	80 "
"	Lajkabánság compl.	—	—	—	80 "
"	Légi posta compl.	—	—	—	12 "
"	Repülő posta compl.	—	—	—	50 "
"	I. hadi compl.	—	—	—	175 "

Megrendelhetők az összeg előzetes beküldése ellenében.

KEMÉNY A. bélyegkereskedő,
Oradea-Mare, Strada Vlahuța 50. szám

Hektor temetése

Irta: **Edelmann Hédi**

Dr Ludwig Wüllernek ajánlom.

Óriási falragaszok fekete betűi kiáltoztak a jókélők közömbös szemébe, hogy jön a 63 éves Heinrich Kenner és egy estére kisegít bennünket étköznapi, fásult emberválonk fájdalmas börtönfalai közül.

Sokáig bámultam a nevére, álltam a szörcsögő urban és hagytam, hogy a járókélők mindegyike öklökenve suroljon a könyökével. — Istenem, — jukban álltam. "Heinrich Kenner" motyogtam agamban és elindultam hazafelé az egyhanguan nyenező esőben. A vizeseppek gyöngyszerű kártyáján, mint egy homályos film, vetítődtek ki gondolataim.

A berlini Staatsoperben Faustot énekelte tizével ezelőtt. 53 éves volt akkor és az öreg Faust megő, lájdalmas bucsuzója a mindentől és tehetlen, birkózó harca a közelgő semmi ellen úgy gyöngyözött, lávázott ki a torkán, úgy ragadta agával a reszketve hallgatók száját, hogy áridája án töprengő csend és fölemelő bámolat sóhajai álltak felé az ünnepi arcokból. 58 éves volt akkor Heinrich Kenner és nemes, arányos teste méltó rész urnája volt kiváltságos, meleg hangnak, mely keseszerű, hamellni patkányfogóként vitt bennünket csodálatos, lenge, kristálytisza szinesszép utjain.

Eljöttem Berlinből és lelkem legmélyébe, legrezékenyebb zugába rejtve őriztem a csodát, mely ez az 53 éves Heinrich Kenner juttatott. Életemek zaklatott, furcsa, színes, unalmas, bízár, tizszatendejét birkóztam végig és ma már egészen izatosan tudom, elfelejtettem Heinrich Kennert, gen, hát a társaságban, mellettem egy férfivel, kinek tetszeni akartam, remegő parfait-val a táyéromon, sokszor lelkessedtem: "Kenner, oh, igen, z egy genie, egy káprázatos ember," de ma már idom, hogy ezért gondolatban alázatosan bocsátatotott kell kérnem tőle és igenis, évekig csak nnyi volt nekem, mint más „ismert név."

Tíz év mult el, Heinrich Kenner 63 éves lett és elvesztette a hangját.

„Belehelték a virágok, elvegyült a levegőben, beszívta a szomjas föld, elragadta az orkán, elvették az Istenek maguknak a Heinrich Kenner énekét, lelkét, életét, mert ő ének nélkül, — nem az nem lehet, az urna szent erejéje nélkül, kell, hogy rozsdát kapjon és osztatlan részvétünk meg szeretetünk sóhajait küldjük az ősz mester felé." — Így, valahogy így írták meg az újságok ezt a rettenetes, tragikus megpróbáltatást.

Szenvedtem akkor Heinrich Kenner miatt. Egész biztosan emlékszem, hogy szenvedtem és hetekig valami elkéseregett, szkeptikus fájdalom rágódott bennem.

— Rettenetes csapás lehet ez annak az embernek! Borzasztó! Mennyire szenvedhet most, szegény! — gondoltam és tényleg hittem, hogy Heinrich Kennert sajnálom, pedig magamat sajnáltam és magamért gyűlölködtem. Magamat sajnáltam, mert elvettek tőlem valami nagyot és szépet, valami szentet és igazt, a — Kenner énekét, — valamit, ami talán a legfőbb az életben, hogy általa, az ő kiválasztottsága által azt érezhettem, amit a lennagobbak éreztek, éltek, irtak, énekeltek. Goethe, Faust, Gounod, Heinrich Kenner, meg én kézenfogva, egyformán érezhetük, éreztük az életet, ha lált, mindent, semmit. És ezt köszönhettem én Heinrich Kennernek.

És ő érezte, hogy neki még kötelességei vannak. Kötelessége, velem szemben, meg talán még sok más ilyen szegény „szegény ember"-rel szemben. Érezte, hogy neki még énekelni kell. Kell! És énekelt tovább. — Elvesztette a hangját, hát énekelt tovább hang nélkül. Kennerből éppen olyan nagy recitátor lett, mint amilyen nagy énekes volt. Senki sem lepődött meg ezen. — Nem hozsannáztak. — Olyan nagyon természetes volt minnyájuknak, hogy nem hagy el bennünket, nem hagyhat el bennünket. —

És most megyek haza az esőben, és ma este

hallom a 67 éves Heinrich Kennert. Biztosan egész öreg már és megéreztem velem a Faust emberi vergődését, a Homeros-i tragédiák antik súlyát és milyen szép, élnivalóan érdemes az élet. Ma este hallom Heinrich Kennert. Ebben a gyönyörűséges tudatban hömpölygtem az napom minden nyugós kis eseményét és ajándékot váró gyermekizgalommal mentem este a hangversenyterembe.

Ott ültem első sorban, szívem a torkomban lüktetett és szerettem volna, ha ma csak én, egész egyedül én hallhatom Heinrich Kennert. A terem félig volt csak tele, a lámpák irigy homályossággal pislognak és beszélgetnek az emberek. Pudervaszt-nikat, fésűket látok bujkálni, sztaniolpapirok zörög, nek, fecsegés, butaság. oh! milyen fájdalmas ez, milyen zavaró. Végre, végre nyílik a kis ajtó-megjelenik, Heinrich Kenner. Sok-sok beszédes ránc, drága, hófehér, sima haj és egy fiatalember erőteljes alakja. Megáll a zongora előtt és valami trascendens szeretet az, ahogy a kis nyüzsgő, suttogó emberkéket végigsimogatja kék, látnoki szemével. Csend lesz és lélekzefojtva várom a megváltó, meleg hangot. A szememet gyerekesen, bizon, várón behunom és körülöttem suttogni kezdenek. Istenem, hát mi ez? Feltépem a szemem és a mellembe nyíllalik valami. Nem tud belekezdeni a varázslásba! Szent Isten, Heinrich Kenner, drága, hófehérhaju, reszkető öreg ember, hatvanhárom éves — milyen borzasztó ez, — de már beszé, már zeng, vibrál, hullámszik a hangja, változik a ráncos átszellemült arc és én megkönyebbülve, holtra fáradva az átélt izgalomtól, boldog könnyű ürességet érzek.

— „Die Braut von Korinth." —

És tovább. Ideá, magából mindent, elárul mindent. Megérteji velünk a nagy mesterek rigmusos álmait, gondolatait és hozzáadja a maga szépséges, jó, áldott művészetét.

Szállunk vele ünnepnapos érzésekben és amellett érezzük, hogy közénk való Heinrich Kenner, Zseni, de ember is! Talán még a hibái is hasonlítanak a mieinkhez. Látszik rajta, hogy melegíti őt

a rátűző szemek sugara és — Istenem! — tán örül is neki, hogy még 63 évesen így kalauzolhatja az emberi lelkek érzéseit.

Tíz percre magam maradok most, mert Heinrich Kenner pihen, mielőtt az Ilyas XII. énekébe, — „Hektor temetése,” — belekezdene. — Lázasan kiragyog a szeme, érezni, hogy ettől vár a legtöbbet, Sajátmagától és tőlünk.

És mindnyájan különös izgalommal helyezkedünk testileg-lelkileg és nagyon reszket Heinrich Kenner keze.

Belekezd és homerosi hexameterek ércesen zendülnek a homályos teremben. Ugy áll az emelvényen, mint egy antik isten és szinte trance-ban száguld velünk hatalmas hangja. Ez élmény, ez szépség, tökéletes, jó ember vagyok, érzem és egyszerre valami idegen, ideges árnyalattal érzek ki Heinrich Kenner hangjából. Kinyitom a szemem és előttem egy hófehérhaju, drága öregember áll, verejtékes arccal kapkodó szájai és egy pillanat múlva „bele fog sülni a szerepébe”, nem jut eszébe a következő szó, szenved, verdődik, ember és Isten, mit csináljak, ezt nem szabad engenni, segíteni kell, neki nem szabad szenvedni. a keze reszketve tapogatózik a zongorán fekvő könyvecske felé, már észre veszik, figyelnek, jaj Istenem!... Kapkodva összecsapódik a szemünk és énbőltem fájdalommal elhatározással, tudatosan egy rikoltó hang és hangos bugással szétömlik a döbben teremben a hazug, csinált sirógörccs.

Körülottem zavarban hullámanak vadidegen emberek... „sirógörccs” idegroham... szegényke... — mondják és én látom, hogy Heinrich Kenner villámgyors, észrevétlen mozdulattal belenéz a szövegkönyvbe. Aztán ő is lejön. Odajön hozzám és a szemembe néz. Értjük egymást. Ő tudja, hogy mit adtam most neki, és én megkönnyebültem érzem, milyen egyszerű érzés: kapot ritka, jóságos szépet, szépséges jóval visszazonozni. Heinrich Kenner megmentettem. Heinrich Kenner most már szeretni fog engem és én jó és rajongó „ember” voltam ma este.

És lassanként csend lesz és nyugalom. Heinrich Kenner szaval, mesél, iszik tovább és drága kék szeme csak engem néz, már csak nekem haragja mérhetetlenül hálás, megkönnyebült, ragyogással, hogy

— „Also bestattete Troja den reisigen Hektor...”

Mi történik Erdély bortermelésével

Kapjuk és adjuk az alábbi cikket, mely egyik mult heti közleményünkhöz szól hozzát. Az „érdekeit szőlőbirtokos” azonban egyben téved. A cikk írója korántsem akart ártani és cikkével nem az ügynökök megtévesztő hadát óhajtotta a szőlőbirtokosokra rászabadítani, de a hivatalos körök figyelmét igyekezett felhívni éppen a régi kulturájú erdélyi szőlőtermelés megmentése érdekében. Az árak kialakulására naiv felfézés azt hinni, hogy egy újságcikk befolyással volna. Mindenütt a gazdasági törvények, a kereslet és kínálat viszonya érvényesülnek. Ha a bor ára alacsony, annak mégis az az oka, hogy nincs piac a, az eddigi piacok lezárták határait és nem importálnak. Ezen egyetlen cikk sem, csak megváltozott viszonyok tudhatnak segíteni. A beküldött cikket egyébként érdekességénél fogva közöljük:

Tisztelt Főszerkesztő ur,

arra kérem, hogy a „Nagyvárad” 211. számában megjelent „Borba fullad Erdély szőlő vidéke” című cikkre válaszolhassak:

Elismerem, hogy tényleg van a szőlőbirtokosoknál és borkereskedőknél némi borkészlet, de ez nem oly nagy mennyiségű, hogy abba „Erdély szőlővidéke” belefűlladna. Hogy Nagyváradon mennyi tavalyi bor van, azt a városi borközfogyasztási adóhivatal kis mennyiségűnek mutatja ki.

A fent hivatolt hírlapi cikk tökéletesen elég arra, hogy a szőlőbirtokosokat a lelketlen, kapzsi üzerek ragadozó karmai közé kergesse. Ezt igazolja azon bekövetkezett körülmény is, hogy az elmúlt héten három borügynök járt nálam, kik az újbor megvételére ajánlatot tettek s mikor literjéért 6 Leit kértem, nagy gar-

ral huzzák ki a zsebükből a „Nagyvárad” 211. számát s annak közleményével akartak engem meggyőzni, hogy a cikk igazolása szerint 2-3 Leiért adózott bort tudnak venni. De mert a szőlőtermés alapos megtekintése után jó bor remélhető, hát nagy kegyesen ígérek érte literenként 4 Leit, úgy hogy az érte járó 75 bani adót én fizessem, kapnék így érte 3 Lei 25 banit. Ezt a szerzők előnyös ajánlatot csak nekem teszik. Megköszönve e nagy áldozatot, nem vettem igénybe, vegyenek csak másnál 3 Leiért bort, hiszen azon többet nyerhetnek. Megjegyzem, hogy 5 Leis ajánlatot is kaptam, egy szolidabb kimérőtől. Elhiszem, hogy cikkirő ur ezen, a szőlősgazdákra szerfelett káros cikkét jóhiszeműleg írta, de állítom, hogy a vonatkozó adatokat nem megbízható helyről kapta s cikke a borüzletet úgy megzavarta, hogy azt már helyrehozni nem lehet.

Áltérve a hordók beszerzési árára, meggyőződtem, hogy jó minőségű használt hordókat 1 Lei 70 baniért literürtartalmanként, 8 abroncsos 600-700 literes új hordókat pedig 2 Lei 50 baniért be lehet szerezni. A magyarországi borárakra s a szódavíz árára vonatkozó közlemény is téves, különben sem Magyarországon isszák meg az erdélyi borokat.

Ime egy kis számvetés, melyből kitűnik, hogy a váradi szőlősgazdák ideai bortermésüket literenként 2-3 leiért el nem vesztegethetik, mert maguknak sokkal többbe van.

Egy 5 holdas szőlő kiadása s bevételi kimutatása.

Kiadás	Napsz.	Napi- ór Lei	Lei
Trágyázás	—	—	1200
Nyitáskor	80	40	3200
Karózáskor	15	50	750
Metszéskor	30	60	1800
Gyökerezéskor	20	45	900
Örökítéskor s vessző elrakáskor	20	50	1000
Háromszori permetezéshez 60 kgr. rézgálic, a 32 L.	—	—	2240
Háromszori kötésekor 25 kgr. raffia, a 32 Lei	—	—	800
Háromsz. kapáláshoz 75 x 3 = 215 napszám	215	50	10650
Háromszori kötőnapszám	40	35	14000
permetező napszám	15	60	900
Fedéskor	80	50	4000
A szőlőföld és értékdója	—	—	480
A borház, vincellér lakás és pajta tűzbiztosítási díja	—	—	400
Évi pintér munkáért	—	—	760
Vincellér évi fizetése	—	—	9600
4 méter tűzfaja, a 300 L.	—	—	1200
Vízidíj	—	—	250
Hegyközségi adó	—	—	250
120 hektoliter must adója, a 75 L.	—	—	9000
Szüreti költség	—	—	2800
A szőlő 80.000 Lei vételárának 15% kamata	—	—	12000
Törkölybeszállításáért	—	—	50
Mertezőanyag felhordásakor	10	50	500
Raffia és rézgálic kiszállításáért	—	—	25
Összes kiadás	—	—	66235

Bevétel.

5 hold szőlő remélhető termése 125 hektó	
à 5 Lei	62500 L.
30 mázsa törköly, a 35 L.	1050 L.
A venyige értéke	600 L.
Összes bevétel	64150 L.

Egybeállítás.

Kiadás	66235 L.
Bevétel	64150 L.
Kiadási többlet	2085 L.

Ezekből a számadatokból meggyőződhetni arról, hogy a mustot a termelő — saját megkárosítása nélkül — 5 Leiért sem adhatja el.

Ha a szőlő vételi értékével valutázott vagy kosztolt volna — fáradtság nélkül több jövedelme lehetett volna.

Őia figyelmeztetem szőlőbirtokos társaimat, hogy boraik eladásánál legyenek óvatossak.

Egy érdekelt szőlőbirtokos.

Pray György

Írta: Böszörményi Géza

Szeptember tizenegyedikén volt Pray György nagyváradai apátkanonok, a na történettudós, születésének 200 éves fordulója. Pray György, kit méltán r vezethetünk a magyar történetírás Livius nak, Érsekújváron született. Pozsonyb töltte ifjuságát, tanulmányait s ennek k szönhette, hogy tiroli származása dacá szívvel-lelekkel magyarrá lett s egész hetségét a magyar történetírásnak, alk mányának, szokásainak, nagy férfiúi el leírásának szentelte.

Mária Terézia királynő s utódai re delkezésére hocsátották a birodalom ő szes levéltárait, éremgyűjteményeit s fíradhatlanul buvárkodott és tanulmány zott. Mint egyetemi könyvtárörnek, sz tén nagybecsű adatok álltak rendelkez sére. Ő fedezte föl a híres halotti besz det is. Művei valóságos könyvtárt alk nak, melyekkel sikerült a történelmi é ményekre vonatkozólag számos balvé ményt elosztatni s hazája történelméta hunoktól és avaroktól kezdve új vilá táshba helyezni s a rendszeres történelm írásnak alapját megvetni.

Minő téves nézetek voltak a törtéle lem írásnál forgalomban Pray György n veinek megjelenése előtt, elég csak me említeni azt, hogy krónikáink Attilát s hunnokat magyaroknak mondták s hor szt. István 959-ik évben lett magyar rálylyá s hogy Zsigmond császár és n gyar király 1473-ik évben 106 éves ko ban halt meg stb.

Pray irodalmi működését kiterje tette azokra az országokra is, melys hajdan Magyarország fennhatósága tartoztak, vagy azzal szoros kapcsolá tartottak fenn. Szerbiára, Boszniára, B gáriára és Kunországra, a mai Ron niára, Bethlen Gáborról is kétkötetes m u kájában emlékszik meg. Mint szerzetess később világi pap, nem feledkezett m egyházának hazájára vonatkozó történe méről sem, miről számos kimerítő m u kákban emlékezett meg.

A jezsuita rend feloszlata előtt m tanár tanított a rend több iskoláiban ezek közt a nagyváradai gymnasiumba 1790. évi aug. 19-én nevezték ki kan nokká a nagyváradai I. sz. káptalanhoz. folytatta irodalmi működését tizené éven át haláláig. Lakása a káptalan végén azon utcában volt, melyet az u kor kegyelele „Pray György utcának” vezett el.

Egész élete csöndes, zavartalan m u kásságban tölt el. Levelezésben áll kora és hazája tudosaival. Műveit a l szokása és felfogása szerint kizárólag tudósok nyelvén latin nyelven írta m u

Pesten halt meg 78 éves koráb hova tudományos kutatások végett u zott fel. Sok történelmi munka várt vo még rá feldolgozás végett, amiben azo ban váratlanul bekövetkezett halála m akadályozta.

Női bőr- és kötött keztyűk

Bőr kalapok, jumperek és női harisnyák nagy választékban érkeztek az

Old-Englandba.

* Esernyőket legolcsóbban Blumnál.

TUNGSRAM

A legjobb villanyháló! Mindenütt kapható!

Kell-e lakáshivatal?

— Bérúzsora a hónapos szobákkal —

Mostanában sok vita folyik a mindenképpen aktuális kérdés körül, hogy szükség van-e a lakáshivatal visszaállítására vagy sem. A kérdésben természetesen eltérők a vélemények. Az alábbi cikkek — mely a lakáshivatal régi összetételének visszaállítása ellen szól — sok tekintetben nem vagyunk ugyan egy véleményen, mégis a cikket — mely különösen a hónapos lakásokkal való úzsorára mutat rá helyesen — a maga egészében közreadjuk.

Egyre veszedelmesebben kísért a szörnyű emlékü lakáshivatal föltámadása.

Akik a föltámasztásán fáradoznak, igen jól ismerik ezt a nemrég elhantolt intézményt. Annál csodálatosabb, hogy mégis tele tüdővel fújják föltámasztásának harsonáját.

Szó sincs róla: föltétlenül szükség volna egy olyan testületre, amely összeírná a rendelkezésre álló lakóhelyeket és szétosztaná azok között, akik a legjobban rá szorulnak. De ezt a testületet a hajléktalanok és a szűk, egészségtelen lakásokban összezsúfoltak tömegének kellene megválasztani. Az a testület, amely a háztulajdonosok meg a szövetségi díjakat pontosan fizetni tudó bérlők közül tevődnek össze, csak költségesebb központi eligazító helye lenne a háziurak és a jobbmodu bérlők között köteendő lakbérleti szerződéseknek. Csak egy választott testületből, az esküdtsek mintájára az egyes esetek elbírálására kisorsolt bizottságok enyhíthetnének annyit a szomorú lakásinségben, amennyit az adott körülmények között lehet.

A régi formájú lakáshivatal csak ronthatna, ha ugyan hosszú fennállása után hagyott volna még fenn rontani valót. Virágzása idején fenntartására, kinevezett hivatalnokainak és bíráinak fizetésére, legitim és szörnyű magas illegitim díjakra és illetékekre, ügyvédeknek és zugirászoknak, ügynököknek és közvetítő irodáknak és főképpen lelépési díjakra, háziurak és lakbérlet szövettségének együttvéve biztosan kifizettek egy olyan nagy összeget, amelyből legalább hatvan kis lakás fölépítésére és hatvan hajléktalan elhelyezésére futotta volna. És mennyi fáradság és mennyi bélyeg és egyéb illeték ment a füstbel? Rengeteg olyan esetet tudunk, hogy huszhuszonöt kérvény benyújtására és a vele járó költség, fáradság, időtöltés hiába való volt azok részéről, akik a lakásra igazán rászorultak, míg a — mondjuk — szerencsésebbek háromszor-négyszer cseréltek lakást.

Egy-egy kislakást negyven-ötven kérvényező igényelt és negyven-ötven szűkölködő családfő költötte a pénzt kérvényre, bélyegre, illetékre, megürit lakások drága titku besugóira, zugirászra, ügynökre, ügyvédre, szövetségre és egyéb föl sem sorolható tételekre, napokat volt távol termelő munkájától a lakáshivatal fülldt előszobájában s mind e drága tétért nem volt több esélye a nyeresre, mint a legvakmerőbb sorsjátékban lehetett volna.

Ennek a „kellemetlen emlékü lakáshivatalnak” a föltámasztási kísérleteivel kár a hatóságok figyelmét lefoglalni.

Inkább arról gondoskodjanak a hatóságok, hogy sürgősen eltöröljék azt a rendeletet, amely a lakásúzsorát féktelen vadságában a hónapos szobák szerencsétlen bérlőire szabadította rá. Azóta nagy átlagban 200—300 százállékkal emelték föl a hónapos szobák havibéreit. Sötét, udvari apró kis szobák bérösszege, — takarítás és világítás nélkül — ötszáz és 1500 lei között hullámszik, oly szilárd emelkedő irányzattal, hogy jelentékeny számban vannak butorozott szobák kétezer lei havibérrel is. Három-négy szobás lakásokat mellékhelyiségekkel együtt nem fizetnek havonként többet négyszáz—hátszáz leunál. Hát a lakásúzsora minden hatósági fékezés nélkül csak a legszegényebb társadalmi rétegekkel szemben van megengedve? Ennek az úzsorának veszenek véget mielőbb a hatóságok, ha másképpen nem lehet, egy méltányos bérmaximálással.

Köztudomású, hogy a lakáshíányt csak az építkezés szüntethetné meg. Csakhogy nem bolond a háborus konjunktúrák tökéje, hogy addig építkezzék, ameddig a biztos negyven-ötven százalékos kamatról

nem is szólva, sibiláson, valuta és tőzdespekuláción gyorsabban és gond nélkül hizlalhatja magát. S hogy ez a tőke az építkezés felé forduljon, arra gyönges inkább elriasztó az a rossz illatu szellő, amely a már életében oszlásnak indult lakáshivatal fölfeszegetett kriptájából fujdogál.

Dr Szántó Dezső.

Ugron elismeri Bethlen genfi sikerét

Budapestről jelentik, hogy a Terézvárosi Polgári Kaszinó társasvacsoráján Ugron Gábor nagyobb beszédet mondott, amelyben kijelenti, hogy a kormánynak a külpolitikában elért sikereit mindenkinek el kell ismernie. Az eredmények egészen más levegőt teremtettek az országra.

— Állításom, — mondja Ugron — hogy a taktikai áttörés megtörtént a külpolitika vonalán és ennek kettős eredménye lesz. Felvehetjük végre az érintkezést szomszédainkkal és biztosítva van a leromlott közgazdasági élet fellendítésére szükséges anvagi erő is.

— Bethlen és Daruváry mindent elvégeztek, ami a mai körülmények között elérhető volt és az ország hálával tartozik ezért miniszterelnökének.

Ezután a belpolitikáról beszél és követeli a mai elviselhetetlen viszonyoknak vessenek már véget és szilárdítsák meg a belpolitikai helyzetet.

Majd a főváros ügyeiről szól.

A közgazdasági életben szükséges a teljes szabadság, mert közgazdasági bilincsekkel, monopóliumokkal, premiumokkal és a protekció rendszerével nem lehet a gazdasági életet fejleszteni.

Utána Grátz Gusztáv beszélt. Utal Németország példájára, amelyből sokat tanulhatunk. Magyarországot végigszántják ugyanazok az áramlatok, amik Németországot. A német gazdasági politika bukásából vonjuk le mi is a konzekvenciát.

Majd a kölcsönről beszél és kiemeli, hogy feltétlenül támogatni kell Bethlent nagy építőmunkájában.

Nem jött Nagyváradra Cuza professor

Bacaloglu ezredes letartóztatása

Tegnap délután, ha nem is izgalom, de bizonyos foku feszültség volt érezhető Nagyváradon. Napok óta tartotta magát ugyanis a hír, hogy a romániai diákság vezére, Cuza a professor a délutáni gyorsvonattal ideérkezik. Cuza, akinek neve egy az aktiv antiszemizmussal, akkor sem érkezhett volna minden feltűnés nélkül Nagyváradra, ha történetesen a biharmegyei fascizmus szervezésével kapcsolatos hírek meg nem előzik szándékolt ideutazását.

Az antiszemita vezér érkezésének híre annál inkább foglalkoztatta azonban a kedélyeket, mert hiszen mindenki kapcsolatba igyekezett azt hozni az állítólagos nagyváradai fascista szervezkedéssel. Már pénteken este a nagyváradai felsőiskolai diákok tüntető menetben vonultak fel a városban s bár viselkedésük mindenben kifogástalan és teljesen fegyelmezett volt, kétségtelen, hogy hangsúlyozni kívánták az antiszemita vezér iránt táplált szimpátiákat. Még később, este tíz óra felé egy lépéssel tovább haladtak azok a tendenciák, melyek Cuza megérkezése elé irányultak. Ismeretlen kezek a Bémer-tér egyes helyein, a Royal-kávéház környékén, zsidóellenes plakátokat, felhívásokat ragasztottak ki. A rendőrség tapintatossága ezeket a plakátokat csakhamar eltávolította.

Fokozta még a feszültséget szombaton délelőtt az a hír, hogy Bacaloglu ezredes, akinek neve nagyváradai fascistaszer-

vezkedéssel kapcsolatban elsősorban került kombinációba, — Bukarestben letartóztatták.

Ilyen auspiciumok között érthető tehát, hogy a hatóságok óvintézkedéseket fogantatosítottak arra az esetre, ha Cuza tényleg Nagyváradra érkezne. Másfelől a diákság részéről egy kisebb csoport ovációban akarta részesíteni a várt professzort. A diákság s Catana rendőrprefektussal egyenhangy rendőr tegnap délután ki is vonult a Kolozsvár felől délután háromkor érkező gyorsvonat elé. A várakozás azonban mindkét részről fölöslegesnek bizonyult; Cuza professor szombaton nem érkezett meg Nagyváradra. Ugy mondják, hogy kiszállott Kolozsváron és csak vasárnap jön Nagyváradra.

Nem rekvirálják a gimnáziumot

A nagyváradai gimnázium épületének az ór-utcai állami tanítónőképző részére megkísérelt rekvirálása meglehetősen izgalmakat keltett Nagyváradon. Az érdekelt premontrei rend — mint megirtuk — a rekvirálás ellen memorandumot szerkesztett, amit a közoktatási és belügyminiszterhez való felterjesztés végett Labancz György premontrei tanár a hét elején Bukarestbe vitt.

Labancz György tanár Bukarestben tényleg felkereste Anghelescu minisztert. Anghelescu már előzőleg értesült a gimnázium helyzetéről s a memorandumot vizsgáló tanárnak kijelentette, hogy már intézkedett is aziránt, hogy az intézetet ne rekvirálják.

A miniszter ilyenén válasza szükségte lenne tette, hogy Labancz György a memorandumot átadja. A fehérpapok megbízottja így tegnap délután visszatért Bukarestből.

Szivenszurta magát egy fiatal leány

Mélyen megrendítő öngyilkosságot követelt el tegnap este 8 órakor a Nilgesz-telep 100—37. számú telken Zetényi Melánia nevű 15 éves, serdülő leány. Míg szülei a konyhában vacsoráztak, bement a hálószobába és egy 15 centiméteres késsel szíve tájékán két döfést ejtett magán. A szurások a tüdőt átötlötték és a szívburokot is megsértették. A szurások után összeesett és rövid néhány perc alatt, belső elvérzés következtében, meghalt.

Az öngyilkosság okát abban magyarázzák, hogy a melankóliára hajlamos leány nagyon szívére vette udvarlójának, egy lakatos segédnek azt a kijelentését, hogy tolvaj házába nem akar járni és elmaradt a leánytól. A leány apját, Zetényi Sándor vasúti munkást ugyanis a napokban lopás gyanúja miatt letartóztatták, de rövidesen szabadon bocsátották. A kis 15 éves masamódi leány azonban a szemébe dobott szégyent átélteni nem tudta s hihetetlen elszántsággal eldobta fiatal életét.

A rendőrség, miután megállapította, hogy bűntény nem forog fenn, megadta a temetési engedélyt.

* A férfi-szabó iparosokat értesitem, hogy az őszi évadra raktáramat BÉLÉS-ARUKBAN dusan felszereltem, melyeket meglepő olcsó Engross árakban árusítok. SZÉKELY posztó és bélésáruháza Kosuth-utca 5. szám.

PAULINI L. LILI

francia és angol női divat szabóháza

NAGYVARAD
Pável u. 19. sz.

Costüm, felöltő és öltöny szövetek. Perzsaszőnyeg szövőde

Szőnyeg függöny plaidek és paplanok. „Schroll” Schiffonok, vásznak, asztalneműek.

Fehérnemű és BABY-kelengyék. Rövidáru és szabó kellékek beérkeztek.

Szövő, valamint leszövő és felvető fonalak nagy választékban Eladás nagyban és kicsinyben

CZILLÉR IMRE nagyáruháza

ELIDONSÁGOK

Ma 4 órákor Tőrekvés-Egyetértés

2 órákor
Szatmári Tőrekvés—Bihorul
bajnoki mérkőzések.

* **Szerkesztőváltás a Tribunánál.** A Tribuna című román hetilap szerkesztését az utóbbi hetekben Tulbure György vállalta. Most, hogy a miniszter tankerületi inspektorra nevezte ki Tulburét, a lap szerkesztésétől megvált és ma már Jacob József volt prefektus jegyzi a lapot, mint felelős szerkesztő.

* **Amerikai református lelkész** az olasziai templomban. Dr. Nánássy Lajos amerikai református lelkész és teol. tanár 20 évi távollét után meglátogatja szülőföldje nagyobb helyeit, ahol mindenütt intenzív tevékeny tart. E héten a kolozsvári és nagykarolyi gyülekezeteket látogatta meg. Ma este fél 6 órákor az emléktéri református templomban fog istentiszteletet tartani, amely alkalommal az istentisztelet sorrendje a következő: 1. Fennálló ének I. dics; 2. Gyülekezeti ének LXVI. zsolt. 1. és 2. verse; 3. Imádkozik és prédikál dr. Nánássy Lajos amerikai ref. lelkész, teol. tanár; 4. Hegedűszó orgona kísérettel. Előadják Szilágyi Béla és Juhász Károly; 5. Gyülekezeti ének XC. zsolt. 9. verse.

* **Orosz emigránsok köszönete.** Érdekes írást küldött le a bukaresti belügyminiszterium a biharpüspöki határrendőrséghez. Egy köszönőlevél ez, melyben a Romániából elutazott 80 orosz emigráns fejezi ki köszönetét azért a humánus és előzékeny bánásmódot, melyben itt részüket volt. Különösen köszönik a biharpüspöki határrendőrségének figyelmességét, amellyel átutazásuk alkalmával ügyüket intézte. A belügyminiszter ezért küldte le a köszönő iratot Comsa biharpüspöki határrendőrségi főnökhöz.

* **Eladták a város kis autóját.** A főügyészi hivatal tegnap a tanács jóváhagyása alapján, nyilvános árverésen eladta a város kisebbik autóját 71 ezer leiert. A tanács jóváhagyta az árverésről szóló főügyészi jelentést.

* **Az Orsolya-intézet továbbképző tanfolyama** okt. hó 1-én veszi kezdetét. A tanfolyamra minden leány növendék beiratkozhat. Havidíja 300 lei. A tanfolyam tárgyai: mindennemű kézimunka, festés, francia-román-német nyelvek. Jelentkezést még elfogad a zárda vezetősége.

* **Esküvő.** Kucserik János és Fernbach Juci ma, vasárnap délután fél 5 órákor tartják esküvőjüket a váradvelencei róm. kath. plébánia-templomban.

* **A Gojdu lyceum igazgatósága** a szülők és az iskola iránt érdeklődők tudomására hozza, hogy az iskolabizottság alakuló közgyűlése a következő vasárnapra, október 7-ére halasztatott el, amely napon délelőtt 11 órákor fog megtartatni a liceum tanári szobáiban.

* **Letartóztatott szélhámósok.** A rendőrség tegnap két veszedelmes szélhámóst tett ártalmatlanná. Paronlescu Joan 26 éves és Floriu Dimitre 28 éves regátbeli fiatal emberek hónapok óta ház- és telek-eladási spekulációval többeket megkáro-

sítottak. Több rendbeli feljelentésre tegnap a rendőrség mindkettőt letartóztatta és átkísérte az ügyészséghez. — Ugyan csak tegnap a rendőrség elfogta Lolla George és Kaiser Zsuzsa ismert zsebtolvajokat, akik a vásárosok zsebeit szokták megdézsmálni. Lolla George egyébként büntetés elől szökött elítelt, akit már rég körvözik. Mindkettőt átadták az ügyészségnek.

* **Felvételek a tudószanatóriumba.** A Nagyváradai Tudószanatórium Egyesület tudószanatóriumába a téli szezonra megkezdődtek a felvételek. Máris többen jelentkeztek Erdély különböző vidékeiről felvételre. A sanatórium tudvalevően a magamében egyedül áll, tekintettel arra, hogy hozzá hasonló, kizáróan tudógyógyításra, teljesen modern gyógykezelésű tudószanatórium nincsen Erdély területén. A jelentkező betegeket ez úton is felhívja a sanatórium igazgatósága, hogy meleg ruhával, szőrmebéléses bundával lássák el magukat, általában téli felszereléssel jelenjenek meg a gyógykezelésre.

* **Gyászrovat.** Stettner Lajos nyug. jegyző 56 éves korában elhunyt. Temetése holnap, hétfőn délelőtt 10 órákor megy végbe a közkörház halottas házából.

* **V. Pollermann Aranka** hegedűművész a múlt szezon külföldi hangversenyei után október 7-én lép fel önálló hangverseny keretében először Nagyváradon. Hogy Pollermann Aranka játékának művészi értékét mennyire értékelik a külföldön, itt közöljük a „Pester Lloyd” kritikáját: A művész Budapesten folyó év április 29-én megtartott hangversenyéről: V. Pollermann Aranka a legutóbbi budapesti szereplése óta kiforrott mestere lett hegedűjének. Tónusa szélesebb és melegebb, balkéz technikája pedig elasztikusabbá lett. Sindins Suit-jének prestóját briliáns folyékonysággal, az adagióját meleg és olvadékony tónussal, a befejezését pedig bravuros vonóvezetéssel és rugalmas ritmussal játszotta. Pollermann Arankát a kiváló zongoraművész: Fischer Ervin kíséri.

* **Viatorisznét szabadlábra helyezte a rendőrség.** Lapunk legutóbbi számában megírtuk, hogy a máramarosszigeti határrendőrség prefektusának távirata alapján lopás miatt letartóztatta a rendőrség Viatorisz Antalnét. Tekintettel arra, hogy Viatoriszné évek óta nem volt Máramarosszigeten és így a lopást nem követhette el, a rendőrség szabadlábra helyezte. Valószínű, hogy leánya Viatorisz Piroška artistanő követte el a lopásokat.

* **Eljegyzés.** Zoltán Editet eljegyezte Nicu Stanculescu. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Munkásgyűlés.** Ma, vasárnap délután 3 órákor Léderer és Kálmán malom és szeszgyár munkásai kollektívszerződés ügyben értekezletet tartanak Szaecvay-utca 24. szám alatt.

* **Akinek mérlegsúly a mániája.** A kleptomániának súlyos és különös betege Kádár András Sztaroveszky-utca 22. sz. alatt lakó 21 éves fiatalember, akinek az a betegsége, hogy az üzletekből a különböző nagyságú mérlegsúlyokat lopja össze. Már egyszer elítélte a bíróság mérlegsúly lopásáért. Alig néhány napja szabadult ki a fogházból és első dolga volt, hogy végig járja a Sztaroveszky-utcai, Várady Zsigmond-utcai kereskedőket és fahéj, paprika s hasonló apró dolgok vásárlása közben összelopkodta a mérlegsúlyokat. A kereskedők feljelentésére a rendőrség letartóztatta. Arra a kérdésre, hogy miért lop mindig mérlegsúlyokat, azt felelte, hogy lophatja ő azzal a fáradsággal egyebet is, de csak a mérlegsúlyok vonzzák, amelyeket nem értékesít, hanem egész gyűjteményt

rendezett belőlük. A szerencsétlen beteg embert, tekintve, hogy visszatérő bűnös, letartóztatták és átkísérték az ügyészségre.

* **Hölgyek érdeke felkeresni Rimanóczy-utcán** Kertész Reklám nődivat szövet, selyem, vászon-üzletét, mert ott az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* **Uj könyv a várad piacon.** Október hónapban érdekes esemény lesz a sivarváradai könyvpiacon: Ruth Klára, a tehetséges fiatal költőleány kötetével lép a nyilvánosság elé. Ruth Klára versei a Nagyváradban és különböző erdélyi folyóiratokban jelentek meg és a korán tudatára ébredt leánylélek csodálatos meglátásait tükrözte mindig vissza. Most, csokorba foglalva még több értéket képvisel a vaskos kötet. A verses könyvet a szalontai Székely-nyomda állítja ki s művészi fedőlapját Ruzicska György Münchenben élő fiatal magyar festő rajzolta. Előszót Pálffy-né-Gulácsy Irén, a kiváló író nő írta. A verses kötetet minden irodalom-búvár figyelmébe ajánljuk.

* **Bőrárverés Biharpüspökiben.** A biharpüspöki vámhivatal hivatalos értesítése szerint az elkobásban levő 26500 darab félig kikészített száraz marhabőr árverése, melyet szeptember 21-ről elhalasztottak, október hó 11-én délelőtt 10 órákor fog megtartatni a biharpüspöki vámraktárban.

* **Adakozás.** Az Izr. Leányárvaháznak adakoztak: Szirmay József elhunyt alkalmából Mihályi Irén 100, Schäffer Gyula és neje 50, Scherz Károly elhunyt alkalmából Mendel Szidor és neje 100. Azonkívül dr. Farkas Adorjáné, Fülöp Sándorné, Klein Emilné édesanyjuk halála évfordulóján 300. Gyémánt Mihályné 300. A „Schütz Albertné agnók otthona” részére Gyémánt Mihályné 300, Weitzner Mórné elhunyt szülői emlékére 200. Ujhelyi Lajosné 100, Szirmay József elhunyt alkalmából Schäffer Gyula és neje 50. Merkle Lajos és neje 50, Schäffer Margit 30 leit. Az összes adományokat hálásan köszöni az izr. nőegylet Elnöksége.

* **Székrekedés.** Krafft-Ebing professor, az ideggyógyítás világhírű kutatója, a Ferenc József keserűvizet sok esetben kipróbálta s hatásával mindig meg volt elégedve. 11.

* **100 drb. olajfestmény** jeles festőktől megtekinthető egész nap Str. Cosbuc 9., (Szalárdi-utca). Szőnyegüzlet, Rosenzweig-palota. Olcsó árak.

* **Ma este tartja utolsó előadását** Szőke Szakál kitűnő társulata. Az ünnepi műsor sok meglepetést tartogat. Többek között Kelemen Palika és a Vonósnegyes is előadásra kerül.

A Temesvári Mintavásár

kizárólag

TUNGSRAM

égővel van világítva.

Szűk érdeklődés kérés meggyőződés, hogy a legolcsóbb bevásárlási forrás

KLEINÖDÖN cégnél

Nagyipiac tér 14. sz. Kolozsvári-utca sarkán

Gyermekek kabát 500 Lei 11
Leányka kabát 650 "
Női kabát 800 "
Himalája női szövet 550 Lei
Fehér vattás 2 személyes paplan 725 Lei

Férfi és női szövetek, vászon, zefir, harisnyák nagy választékban. — rövidárak

Szabó és cipész-kellékek

DNC himző Lei 4'75 Clark céma Lei 14'—

* Francia nyelvű budapesti lap Nagyváradon. A magyar napilapok közül az imerium átvétele óta Erdély területére, mint annak idején már megírtuk, néhány hónappal ezelőtt egyedül az Echo de Danube című francia nyelven megjelenő napilapra adott engedélyt a román kormány. Akkor azonban bizonyos nehézségek merültek fel, úgy, hogy a lap csak néhány nap előtt nyerte el véglegesen a bevezetési engedélyt és ma már a nagyváradi káncsok kezében ott látjuk a kiállítás tekintetében is feltűnően izléses szép nyomasu Echo de Danube számait. A lapot De Gerando Felix főszerkesztőként vezeti. De Gerando az európai sajtóban másfél évtizeddel ezelőtt már előkelő nevet szerzett magának. Politikai és közgazdasági cikkei keltették feltűnést a párisi lapokban. De Gerando nevét a magyar irodalomtörténetbe atyja De Gerando Attila és nagynénje De Gerando Antonia neveléstudományi író vésték be. Unokájának anyai ágon Teleki Blanka grófnőnek, a kufsteini vár egykori foglyának. De Gerando Felix, mint minden Teleki sarjánál mondták már régen, szintén tollal jött világra s az ő alapítása az Echo de Danube mely előkelő színvonalon tartva tárgyalja a világeseményeket. Nagyszerű hírforgatásai a legelső budapesti lappá predestinálják. Nagy súlyt helyez a lap a tőzsdeovatra, amelyben a legutolsó tőzsdejelentéseket kimerítő részletességgel nyújtja. A lap a legelső vonattal jön Nagyváradra s így a legfrissebb tőzsdejelentés korán jut az érdekeltek kezébe. Tekintve, hogy a lap fő gárdája a francia irodalmi nyelvet írja, kitűnő gyakorlati szerv a franciául tanulóknak. Az Echo de Danubet a Hegedüs Hirlapiroda árusítja.

* Népsz. Hangya közgyűlése ma 11 órakor a Kath. Körben.

* Java a legújabb tánc, Marinka táncosnő, Három grácia és Zsigólettó, Aranyadár, új táncok, nóták, operák és minden kotta kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában.

* Alföldy László és Lászlóné tánciskolájában az őszi tanfolyam okt. 1-én kezdődik. Beiratkozni egész nap Beöthy Ödön utcá 2. szám.

* Református imakönyvek. Jancsó: Imádságok és Nagy I.: Az imádkozó ember. Különböző kötésekben kapható Füßy József könyvkiadónál Turda.

* Kabát, kosztüm, öltöny és ruhaszövet bevásárlásainál nézze meg a Körösparti áruház szövettömégének választékát, melyhez hasonló csak fővárosi nagy áruházak nyújthatnak, hol az árak olcsóbbak, mint bárhol.

* Tánciskolai jelentés! Antalffy Margit tánciskolájába okt. 1-től új tanfolyam kezdődik gyermekek, deákok és felnőttek részére. Beiratkozni a tánciskolában lehet (Sas passage.)

* Református valláskönyv az elemi iskola I., II., III., IV., V. és VI. osztályai részére. Írták Jancsó Lajos, Fejes Áron és Felméri Sándor. Kapható Füßy József könyvkiadónál Turda.

* Utlevél és iskolai igazolvány képeket legolcsóbban, leggyorsabban készít Mimosza fényképészet Kapucinus-u. 4. Str. Saguna.

* FÖLDES modern cimfestő, Str. Saguna (Kapucinus-utca) 19. szám alatt.

* Manometer! súly, mérleg és mindenféle mérő műszer hiteles javítását, telefon felszerelést, valamint a fémipar szakáiban vágó javítások, megrendelések legszolidabb napiáron való teljesítését vállalja

Rajz Andor elektro és precízió mechanikus, Oradea-Mare, Szalárdi-utca 9. szám. (Rosenzweig-palota.)

* Meglepetést kelt az a nagymennyiségű női divat és vászonáru, mely a Körösparti Áruházba érkezett, melyeket feltűnést keltő olcsó árakban bocsát eladásra. Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Öltöző asztala hiányos, ha nincs rajta Brázay kölnivíz. Kapható mindenütt.

* Imperiál likőr, rum, cognac s vezető márkák.

* Ha ragályos betegség fenyeget, ügyeljünk a belek szabályos működésére. Koprol az ideális és jóízű csokoládé hajtó erre a legalkalmasabb.

* YES-PUDER, a puderek királynője csak zöld zárószalaggal valódi.

* Olvasóinknak a legőszintebben ajánljuk, hogy raglán, télikabát és öltöny szövet szükségletét SZÉKELY posztó áruházában, Kossuth-utca 5. szám alatt szerezzék be, mely cég kelméi megbízható minőségűek és szolid olcsó árai köztudomásúak.

LEGUJABB

Bethlen bécsi tárgyalásai

Bécsből jelentik: Bethlen a M. T. L.-nak hosszabb interjút adott a genfi tárgyalásokról. Két célt szolgáltam — mondotta. — Az egyik, hogy a szomszédállamokkal a normális viszony létrejöjjön. E célból a kisantant államaival külön-külön tárgyalunk. A kisantanttal úgy a függő kérdésekben, mint a magyar kölcsön ügyében teljes megegyezésre jutottam. Bethlen fogadta Seypel osztrák kancellárt, akivel két órán át tanácskozott.

Nagy ünnepséggel fogadták Apponyit Amerikában

Newyorkból jelentik: Apponyi Albert pénteken este megérkezett. A kikötőben nagyszámu magyarság gyűlt egybe, akik lelkes ovációval fogadták Magyarországot legkiválóbb politikai reprezentánsát.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. e.: Munkás-előadás, kezdete pontosan 10 órakor.

Vasárnap d. u.: Bucsukeringő, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Szerencsetánc, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, bérleten kívül, rendes helyárakkal.

Hétfő: Szerencsetánc, Sarkadi Aladár vendégfelléptével, rendes helyárakkal, A) bérlet 13. szám.

Kedd: Bajadér, új kiosztásban, B) bérlet 14. szám.

Szerda: Biboros, Tompos Ella felléptével és Oláh Ferenc vendégjátékával, bérleten kívül.

Csütörtök: Rigolettó, A) bérlet 15. szám.

Péntek: Asszonyok bolondja, operettujdonság, 1-szor, B) bérlet 16. szám.

Szombat d. u.: Fekete gyémántok, mérsékelt helyárakkal.

Szombat este: Asszonyok bolondja, újudonság 2-szor, bérleten kívül.

Vasárnap d. u.: Aranyadár, mérsékelt helyárakkal.

Vasárnap este: Asszonyok bolondja, újudonság, 3-szor, bérleten kívül.

Hétfő: Asszonyok bolondja, újudonság, 4-szer, A) bérlet 17. szám.

A hét összes előadásaira már vasárnap reggeltől kezdve meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál.

— Sarkadi Aladár. Kétségtelen, hogy az idei színházi szezonnak egyik legkedvesebb estéje tegnap volt. A Szerencsetánc című mulatságos darabot elevenítették föl — jórészt új kiosztásban — hogy Sarkadi Aladár, a sok közül egyik legjobb szerepében ragyogtassa őszereji művészetének pompázó kincseit, Sarkadi nevéhez — hiszen országok határára túl a legjobb márkák a színházi világban — alig kell dicsérő jelző. Színész, a szó békebeli, mondhatnók arany értékű árfolyamában. Alakító és a szív, a lélek minden árnyalatában karaktert teremtő színész. Amit ebben a különben nem nagygényű és vaudrillszerű darabban adott: fővárosi mulatónak öreg páholynyitogatóját, vén színházi rókát, az más időkben külön kis színházi tanulmányt igényelne. Hangban, mozdulatban, maszkban, egyéni és briliáns ötleteiben egységes — és az operettfigura dacára — klasszikus vonalú, amit a maga briliánsan intuitív erejéből összehozott ebben az alakban. Komoly studiumra van fölépítve ez a szerep, mely és belülről jövő, amit Sarkadi az ő kiváltságos humorával fűszerezett, azzal a vénával, mely hol kacagtat, hol meg őszintén megrikat. Uralta a színpadot, ő vegyítette a szavak, színek és megejtő hangulatok gazdagskáláját és őszinte volt: mint egy igazi színész. Rajta kívül Pintér Böske boszorkányosan ügyes táncával osztozott Sarkadi nagy sikerében. Ez alkalommal fegyelméleten jó volt Zilahi Irén és kitűnő alakot adott a szépen fejlődő Galambos. Pompásan táncolt Horváth Marietta és Vigh.

— Sarkadi a Szerencsetáncban. Még két estén át játsza Sarkadi a Szerencsetáncban legjobb szerepét, a páholynyitogatót, melyben pénteken este valóssággal ünnepelte a közönség. A Szerencsetánc többi előadásain is a főszerepeket Pintér, Zilahi, Borovszky, Misoga, Galambos, Vigh és Balassa játszik. A Szerencsetánc ebben az új kiosztásban ma, vasárnap bérleten kívül s hétfőn este A) bérletben lesz a színház műsorán.

— Bucsukeringő. Vasárnap délután mérsékelt helyárakkal Pintérrel, Borovszkyval, Misogával, Pogány Jankával, Zilahival és Harsányival a főszerepekben a Bucsukeringő kerül színre, este pedig Sarkadi vendégjátékával a Szerencsetánc nagyszerű operett kerül előadásra rendes helyárakkal.

— Asszonyok bolondja. Ez lesz az első operettujdonság az idei szezonban, melyre nagy gondot és ambícióval készül az operettegyüttes Hetényi főrendező és Szatmári karnagy vezetése mellett. Az asszonyok bolondja a budapesti Blaha Lujza színháznak ma is állandó műsordarabja, a szerzői pedig Bródi István és Lajtai Lajos, akik már több sikeres operett szerzői. Az asszonyok bolondja főszerepeit Pintér, Biczó, Borovszky, Misoga, Vigh Ernő és Körösi Juci játsszák. E nagyszerű zenéjű, táncos operettnek pénteken este lesz a bemutatója, szombaton, vasárnap és hétfőn lesz még kitűzve ez a újudonság a bemutató szereplőivel.

— Biboros. Louis Parker hatásos színműve szerdán este bérleten kívüli előadásban lesz a színház műsorán Tompos Ella első felléptével és Oláh Ferenc vendégjátékával. Tompos Ella Philiberta szerepét játsza, Strodzi szerepében pedig Oláh Ferenc lép fel, mint vendég. A többi szerepeket Benes, Harsányi, Madas, Galambos, Sorr játsszák. A címszerepet, a Biborost Tóth Elektől fogjuk látni, akinek ez egyik legtökéletesebb alakítása. Erre az előadásra érvényesíti az igazgatóság azon B) bérlok helyeit, akik a zsidó ünnepek miatt bérletüket nem vették igénybe.

MOZI

— Az Apolló moziban ma, vasárnap utoljára kerül bemutatásra a Szerelmi fészék című dráma első része. Holnap, hétfőn először a második rész. A második résszel egyidejűleg az első rész tartalma is vetítésre kerül úgy, hogy a ki az első részt nem látta volna, az is megérti a cselekmányt. Előadások kezdete ma, vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

DARVAS

speciális kötött áruház

Az őszi és téli idény összes újudonságai raktárra érkeztek.

— Marccó a Dorian Filmszínházban. A világ legerősebb embere: Marccó játszik ma a Dorian-Filmszínházban egy rendkívül izgalmas 6 felvonásos kalandor-drámában. A „Marccó az erő embere” (Dorian film) című szenzációs bűnügyi történetben Marccó emberfeltti erőmutatványokat végez. A minden részletében pompásan kidolgozott, kitűnő film még ma vasárnap és holnap hétfőn látható a Dorian-Filmszínházban. Az előadások kezdete vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor, hétfőn 5, 7 és 9 órakor.

— Az Atlantic nyári moziban ma, vasárnap egy szenzációs artista dráma, az Élő propeller Atlantic-film kerül felújításra. A ritka érdekességű film főszerepeit a hírneves Lee Parry játsza. Előadás kezdete 9 órakor.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, szeptember 29. Nyitás. Berlin 0.000003, Newyork 560, London 2548, Páris 3445, Milánó 2570, Prága 1680. Budapest 0.03, Bukarest 260, Bécs 0.0078 háromnegyed.

Bukarest, szeptember 29. Zárlat. Devizák: Páris 1330, London 981, Newyork 216, Róma 988, Zürich 3880, Bécs 31 háromnegyed, Prága 650, Budapest 130.

Valuták: Márka 30—35, font 980—995, frank 1300—1350, svájci 39 fél—40, lira 930—950, dinár 220—230, dollár 222—225, osztrák 31—32, magyar 90—95, szokol 630—640.

Zürich, szeptember 29. Zárlat. Berlin 0.000003 egynegyed, Amsterdam 220 egynegyed, Newyork 560, London 2547 fél, Páris 3435, Milánó 2564, Prága 1680. Budapest 0.03, Belgrád 630, Bukarest 260, Varsó 0.0016, Bécs 0.0078 háromnegyed.

Budapest, szeptember 29. A szombati tőzsdei magánforgalom üzletelen. Készség kötés. A kosztpréz öt-hat százalék. Magv. H. 815, Osztr. H. 175, Salgó 710—720, Kőszén 3150—3200, Urikányi 1500—1600, Nasici 295, Ofa 660, Viktória bútor 25, Rima 175, Ganz-Danub. (ex.) 72.500—75.000, Izzó 600, Olaj 100, Földhitel 380—375, Déliv. 150—158.

A SZERENCSE

Irta: Zombory Jenő

— A „Nagyvárad” regénypályázatán 2000 leiel jutalmazott munka — 13

Mr. Burtonék fényes estélyt rendeztek tiszteletükre. Mr. Burton nem tartozik a dúsgazdag emberek közé, mindenestre igen jómódu, sőt, európai fogalmak szerint már nagyon gazdag ember. Miss Daissy ötszázezer dollárt kap hozományul s így György egy millió dollárral lép társul Mr. Burton papírárugyarába, amelyet megnagyobbítani szándékozik.

Az estélyen Pistának is kiszéltünk egy igen bájos Misst, akivel Pista ezen az estén sokat foglalkozott. Miss Marv a Mr. Horald szappangyáros leánya. Még Daissy-nél is gazdagabb. Azt hiszem nem lesz nehé a házasságot létrehozni, annál kevésbé, mert Pista egyike a legcsinosabb férfiaknak. Miss Daissy lesz hivatott összehozni őket s azt hiszem Pistán nem fog múlni a dolog. Nagyon szeretném őt is megházasítani.

Gyurka egyébként három hét múlva tartja esküvőjét. Esküvő után egy hetet töltenek Newyorkban, aztán Európába mennek. Én is velük tartok, illetve a fiatal pár jön velem. Az eddigi tervek szerint Nápolyig én viszem a fiatal párt saját külön jachtomon. Ott kiszálunk. Mr. Billson is velünk jön, ő nagyon el lesz foglaltva, mert őt biztat meg, hogy tárgyaljon az európai kormányokkal. Gyurkák Nápolyból Svájcba mennek, míg én bekelezem Olaszországot és élni fogom világomat. Az olasz kormányral én tárgyalok.

Igen szeretnék világkörüli utazást is

tenni, hiszen még semmit se ismerek a nagy világból és most már nagyon is szükséges, hogy megismerkedjem az egész világgal.

Mr. Billson azt mondta, hogy vegyek magamnak két évi szabadságot és ezt az időt töltssem el úgy, ahogyan jónak vélem. Menjek szórakozni, utazzam sokat ismerjem az európai fővárosokat, igyekezzem sokat tanulni és tapasztalni és ami a fő, igyekezzem megismerni a jövődöbeli Mr. Ilondayt. Most 24 éves vagyok, 26 éves koromban pedig haza kell hozni a feleségemet.

Erre tehát van két évi időm. Két év alatt kimulathatom magam, de több időt nem engedélyez. Már ismeri terveimet, aszerint fog eljárni; az amerikai ügyeim szintén jó kezében vannak, tehát ez ne aggasszon, viszont ő is huzamosabb ideig fog tartózkodni Európában s minden pillanatban rendelkezésemre áll.

Most, hogy közel van az indulás ideje, nagyon szeretem Terryt is magammal vinni az olaszországi útra. Olaszországban 2—3 hónapot töltök s az én kicsi barátnőm nagyon kedves szórakozást nyújtana. Csak azt nem tudom, hogyan lesz lehetséges a jachtom feltűnés nélkül magammal vinni, ha Miss Daissy is jelen lesz. Mert ha megtudná, hogy a barátnőmet viszem magammal, ez sértene őt.

(Polyt. köv.)

NYITLÉTER

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Mindazoknak, akik drága halottunk temetésén megjelentek s részvételükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Lőrinczy-család.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak akik felejtethetetlen jó férjem elhunytával a temetésen megjelentek s részvételükkel fájdalunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Külön köszönetet mondunk a festő iparosok szakosztályának a temetésen való részvételükért.

Dézi Lajosné és családja

Köszönetnyilvánítás

Mindazon ismerőseinknek és jóbarátainknak, kik felejtethetetlen drága jó férjem elhunytával a temetésen megjelentek s részvételükkel igyekeztek enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Schertz Károlyné és családja

Hol játszik a Bajkál keringőt?

MINDEN KÁVÉHAZBAN
MINDEN BÁRBAN
MINDEN HÁZBAN
MINDEN ORSZÁGBAN.
HEGEDUS HIRLAPIRODA ZENEMŰ OSZTÁLYA.

Bortermelők figyelmébe!!

Új és használt boros hordók szűretre kaphatók. Telefon 11-82.

Ullmann Arthur
borsagykereskedő, Nagypiaczár 8.

Ház

nagy ádvarral és külön nagy telekkel, gazdálkodóknak vagy gyárhelyiségnek alkalmas, ugyancsak kisebb ház udvarral, esetleg külön telekkel, gyárhelyiségnek alkalmas eladó. **Ügynökök díjaztatnak**

Értekezni: Pankolics-uszoda.

Megnyit!

Megnyit!

SCHWARTZ ALADÁR

új ékszer üzlete

Str. Vulcan Nagy Sándor-utca 1. sz. alatt.

Brilláns, arany és ezüst tárgyakból dus választék. saját modernül berendezett műhelyben megrendelések, átalakítások és javítások elvállaltatnak.

Gyapjuipar rt.

Strada Regele Ferdinand 13.

Szővet, Gyapju fonál,
Tricotárak harisnyák
GYÁRI ÁRAK!

Eladó, egy új körísa háló szobabútor, puhturozva, ovál interziával és gyöngyléccel díszítve, legújabb fazon szerint 20.000 leiert — ugyanott egy új elsőrendű federes táblás kocsi. Igás új székereket megrendelésekre nyolc napon belől készítnék és szakmába vágó minden javításokat elvállalunk szolid árak mellett. Négy család még több kaptárral és egy új pergetővel eladó.

Bogdándy Gusztáv

Váradszöllös

Elsőrendű női kosztümök

kabátok, korzó ruhákat, leányka kabátokat és kabát ruhákat a legújabb divat szerint meglepő olcsón készít

Valentin István

női szabó, Kórház-utca 17. szám

UNITED STATES LINES

NEW-YORK FELE

Southampton — Chebourg

LEVIATHAN

Okt. 9 és 30. Nov. 20. Dec. 11. Brémából Southampton és Cherbourgól New-Yorkba

GEORGE WASHINGTON

Október 24. November 28. December 29.

President Arthur... Okt. 19

America... 31

President Roosevelt Okt 3 nov. 7. dec. 5.

President Fillmore... okt. 4

President Harding... 10 nov. 14

Southamptonból és Cherbourgól az elutazás egy nappal később. Előnyös álkalom áru szállításra.

Részletekre felvilágosítást ad.

UNITED STATES LINES

Romániai vezérképviselet „Merkur” Bukarest
Calea Moșilor 21. Temesvár Hunyadi utca
8. Csernovitz Liliengasse 15.

UTLEVELEK

VIZUMOZTATÁSAT

leggyorsabban és legolcsóbban elintézi az ENYVESHÁT fényképészeti műterem és futár iroda SAS-palota.

Ugyanott fényképek legolcsóbban készülnek.

Henry Gerbaud

Egy francia tengerésztiszt csodás bravourja

Irta: Sigmond Andor

A „Byron” hajó fedélzetén, 1923. augusztus 29-én

Sigmond Andor dr. nagyváradai jogakadémiai tanár az alábbiakban folytatja amerikai útjának érdekes leírásait. Legutóbbi levele, mit a Nagyvárad” részére beküldött, a következő:

A 40° 54' szélesség és a 65° 30' hosszúság. Nyílt tenger.

Bármerre tekintünk habzó hullámok. Kevéssel dél után hármat túlköl hajónk. Mindenki a fedélzetre siet. Valami rendkívüli történt, különben a rendszerint néma kürt nem hallatná bugó hangját. Hajónk hirtelen irányt változtat, találgatjuk mi okozta csendes haladásunk megszakítását?

Egy a hullámokon himbálódzó s a mérhetetlen Ocean által ide-oda dobált kis vitorlás csónakot pillantunk meg. A látszó segélyével tisztán kivehető a csónak fedélzetén egy barna, fiatal férfi, aki hajónk értésére adja, hogy segélyünkre szorult. A vitorlás neve „Firecrest”, a rajta levő hajósé Gerbaud Henry.

Ma egy törékeny csónak rajta egy vakmerő tengerész tiszttel, aki francia lobogó alatti hányódik az Ocean hullámain, holnap, ha el nem nyeli a tenger, egy világszenzáció.

A kis, igénytelen csónak a hajózás történetének egy mérhetetlen becses erekliséje lesz, a hajós pedig a nap hőisévé válik, akinek nevét az egész világ ismerni fogja.

A holnap e szenzációjának története egyszerű, rövid, de keresztülvitele halál-megvetést igényel.

Íme a történet.

Gerbaud Henry francia tengerésztiszt és két társa, fogadásból, külön-külön, neki vágtak az Oceannak azzal, hogy Gibraltárból Newyorkba, törékeny csónakukon átvitorláznak.

Akik a tengereket járják, a legjobban tudják, hogy mit jelent az idő viszonytása, ha mindjárt nagy járműveken és társaságban teszik is meg az utat.

Neptun haragjával szemben a hajó-óriások is gyenge törpék. Néha a százakra menő hajószemélyzet megfeszített munkája is alig bír dacolni a felbőszült elemekkel.

A francia tiszt ennek dacára egyedül vágott neki a 3000 mértföldes utnak, egy gyenge, törékeny csónakra bízva életét. E páratlan önbizalom és bátorság, bámulatra ragadó! Megacélozott idegzet kell ahhoz, hogy valaki ily módon felvegye a harcot az elemekkel, elszenvedje a hónapokig tartó nélkülözést és egyedüllétet, sohasem tudva, hogy ha elnyomja az álom, vajjon lesz-e még ébredése! Gerbaud Henryt mindez nem riasztotta vissza. Találkozásunkkor már 84 napot töltött a tengeren. Fogyatékán volt élelme és vize, csupán ezt kért tőlünk. Megkapta. Elváltunk, mi gözzel, 3000 emberrel a fedélzeten. 22,000 tonnás hajónkkal haladunk, ő pedig egyedül, 8 tonnás csónakján hajózik közös célunk felé, Newyork kikötőjébe. Mi alig két nap múlva oda érünk, ki tudja, az ő kis vitorlását még meddig fogják a szél és hullámok ide-oda dobálni?

Ha segít a felebaráti fohász, akkor Gerbaud célt fog érni és a Firecrest épen, szerencsésen be fog vitorlázni Newyork kikötőjébe, mivel nem gondolnám hogy egyetlen egy lélek is lenne hajónkon, aki tiszta szívből ne kívánta volna az elválás pillanatában, hogy a vakmerő hajós mielőbb az óhajtott révbe jusson.

Kulissza-titkok a nagy Ganz körül

A pesti tőzsde érdekességei

Csak kevesen tudják a budapesti tőzsdén, hogy valósággal

könyvet vezetnek azokról, akik nagy Ganzot vásároltak vagy vásárolnak.

Három ügynök dolgozik rendszeresen a nagy Ganz piacán és ezeknél ugyszólván el van könyvelve mindenki, aki ebből a papírból vásárol, ami arra szolgál, hogy az érdekelt ügynökök mindig tudják, hogyha az illető megjelenik a Ganz „krecl”-nél, szabad-e neki pénzajánlatot tenni, tehát ki vannak-e téve annak a kockázatnak, hogy magas pénzajánlat esetén a félreismeret vevőből egyszerre komoly eladó válik. Érthető ez a pontos ellenőrzés, hiszen a nagy Ganznál milliókban megy a játék.

Még csak az igazgatóság javaslata ismeretes, amelyet a Ganz az október elsejére egybehívott közgyűlésnek terjeszt elő és máris egész sereg kimutatás kering a tőzsdén, amelyik azt tünteti fel, hogy a Ganz-részvény különböző árfolyamai esetén és a kibocsátást árfolyam figyelembevételével hogyan fog alakulni a tőkeemelés lebonyolítása után a Ganz-Danubius árfolyama és hogy mennyit lehet a napi árfolyam alapján az elővételi jogért fizetni. Alant közöljük ezt a kimutatást, éppen arra való utalással, hogy az érdekelték egyrésze esetleg nem csinálta meg a pontos számításait és így nem látja tisztán, hogy minő előnyöket nyújthat a régi részvények eladása, az új részvények vásárlása, esetleg elővételi jogok megszerzése. A vállalat tudvavevőleg egy régi részvényre hat ujat ad 62.000 koronás árfolyamon és az új részvények már 1923 éves részvénnel lesznek ellátva, tehát mindegyik Ganz-részvény egyenlő jogosultsággal bír. Az említett kimutatás a következőképpen alakul:

Ha az árfolyam	az elővételi jog ér:	a részvény árfolyam lesz:
38 millió	32,518.000	5,482.000
39 "	33,376.000	5,624.000
40 "	34,232.000	5,768.000
41 "	35,087.000	5,913.000
42 "	35,947.000	6,053.000
43 "	36,904.000	6,196.000
44 "	37,375.000	6,382.000
45 "	38,518.000	6,482.000

Nyilvánvaló azonban, hogy ezekkel az árfolyamokkal, amelyeket az elővételi jogra és a tranzakció keresztülvitele után a Ganz értékelésére ez a kimutatás magában foglal, a tőzsdei hivatalos árjegyző-lapon aligha fogunk találkozni, mivel a Ganznál újabb bevett szokás az, hogy a hullámzás minimálisan félmilliót szokott kitenni, tehát a tizezresek százezrekké, esetleg egész milliókká fognak átalakulni.

Különben a Ganz tőkeemelése abból a szempontból is érdekli a tőzsdét, hogy

aligha volt mostanában tranzakció, amely olyan nagyarányu tőkét igényelt volna, mint a vállalat mostani alaptőke szaporítása.

Ennek ilusztrálására felhozzák, hogy a Hitelbank egyik igazgatója: Klein Gyula, akiről azt állítják, hogy 5000 darab Ganz-részvény tulajdonosa, a legutóbbi tőkeemelés óta, kereken 2 milliárdot köteles a Hitelbank pénztárába befizetni, hogy az őt megillető 30.000 darab újabb Ganz-részvényt átvehesse.

Régi férfi kalapokat elegáns női kalapokra 3 nap alatt átalakít

KÖNIG kalapgyár, Körös-u. 16.

Filez, posztó- és bársony kalapok 250 Leitől.

21ri fehérneműek

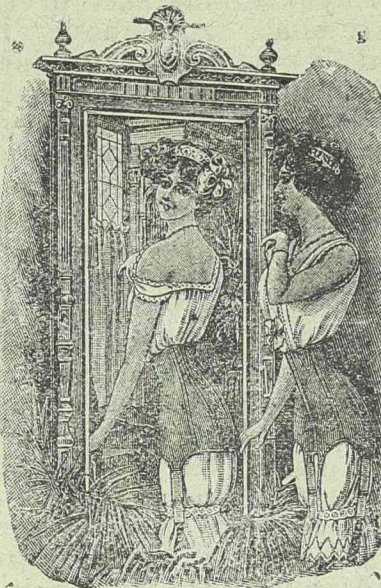
nyakkendők, harisnyák a legolcsóbban

MOLNARNAL

Ferdinánd király (Rákóczi)-ut 9. szám.

Shampooon
a fekete fejjel
FEJMOSÁSHOZ A LEGJOBB
Vezérképviselet: „CHEMOSANA”

ELSÖRENDÜ FÜZŐSZALO

Rendelésre készülnék a legújabb reform-, csipő- és hasfűzők, egyenes tartók, mell-tartók, tenisz-fűzők, orvosi rendelésre készülnék a dr. Kémárky-féle nadrág haskötők és az összes női különlegességi dolgok egyedi készítője:

ISSÁK LIDIA

Str. J. Vulcan (Nagy Sándor-u.) 1.
Tisztítások, javítások és átalakítások gyorsan, pontosan és szakszerűen készíttetnek.

Saját érdekében keresse fel

Hajnal és Rózsa

áruházát, Nagy Sándor-utca 1. szám.

Női szövet, kabát posztók, valódi rumburgi vásznak, damasz aszta neműek, finom sifonok, vásznak, bélésárak, függőy és ágyterítőre selyem „Tusor” és ezer féle cikk érkezett. Nagy raktár paplanokból

Londonból őszi szövetalm megérkeztek!!

Előrendű munka — olcsó szolid árak!!

Hackmayer url-szabó
Str. Avram Jancu (Kossuth utca) 2. sz.

Szülők figy! mébe!

Gyermek ha tanyá, a legolcsóbbtól a legfinomabb kivitelig, ugyszintén minden kismű-, rövidáru- és női divatcikknek olcsó szolid árban beszerezhető

Fődesnél, Szentjános-utca 2. sz.

MEGÉRKEZTEK
szép kivitelben a **Női KABÁTOK**
300, 500 és 8000 leitől feljebb
Modell Áruház
Szentjános-utca 6 szám

Kárpitos

munkákat elvállalok.

KOVÁCS JÓZSEF kárpitos mester
Strada Deák Ferenc-utca 1. szám.

* Izléses francia és angol ruhák készülnék mérsékelt árért Schwartz női-szabónál Kapuczinus-utca 16.

Legdivatosabb **Női KABÁTOK**
ruhák, kalapok és leányka ruhák a legolcsóbban
HEVESI PARISI DIVATARUHÁZÁBAN
Árad: Nicolae Jorga (Zöldfa-utca)

Az Iparos Menházért

Az Ipartestület előjárósága által megindított azon nemes akció, hogy az iparosok Menházát új életre ébressze és a fennforgó akadályokat elhárítsa, öröndetes megértésre talált az iparosság rétegeiben. Jóformán még köztudatba sem ment a Menház megmentésének szükségessége, mégis igen sok iparos segítségül jön és adományaival siet támogatni a nemes akciót, úgy hogy ezen hónapban már több mint 17,000 Lei adomány gyűlt egybe.

Az Ipartestület előjárósága élén Czegléd Jermiás elnök és Dévald László titkárral mindent elkövetnek, hogy ezen érdeklődést továbbra is ébren tartsák, éppen ezért már rövid hetek múlva megtartja az Ipartestület nagy arányú működő előadással kapcsolatos táncvigalmát. Az estély mindennemű szórakozást biztosít a jelenlevőknek és főérdekesége az lesz, hogy igazán művészi nivón álló műsorát tisztán és kizárólag önálló iparos testületi tagok és a testületi tagok hozzátartozói fogják lejátszani. A betanítást Losonczy Gábor, a közismert és kiváló művészi érzékkel megáldott működő rendező eszközli, mely maga biztosítja, hogy a műsor és annak lejártsága elsőrendű lesz. Megindította már az elnökség a hivatalos gyűlési akciót is azzal, hogy utánaajárt, hogy kellő számú gyűjtő-ívet, hatósági engedélyezést mellett megszerezzen, hogy azokkal a város egész társadalmát felkereshessék adakozás iránt. Tekintve pedig, hogy elaggott, munkaképtelen és saját hibájukon kívül nyomorbaesett iparosokat az utcán való koldulástól ment meg ezen akció, a vezetés bizva-bizik, hogy a város minden társadalmi rétege készséggel és minden anyagi erejével támogatni fogja ezen szükséges, nemes és jótékony akciót.

A mulatság szervezése és rendezése már nagyban folyik Lebovits Rudolf vigalmi bizottsági elnök és a 120 tagú vigalmi bizottsági tagok közreműködése mellett s így remélhető, hogy az idény egyik legnevezetesebb és legsikerültebb mulatsága lesz az iparos Menház érdekében rendezendő iparos mulatság. A Menház javára eddig a következők küldtek adományt: Reisinger Arnold, Andriská és Rosenbaum cég 1000-1000 Lei, Husipari szakosztály, Asztalos szakosztály, Péntes Lajos, Szántó Dezső, Schmack István, Carmen cipőgyár, Széles Sándor 500-500 Lei, Velsz Sámuel 300 Lei, Czegléd Jermiás, Fröhlich János, Fazekas Lajos sütő, Bakos József, Raminger István 200-200 Lei, Balogh Mihály 150, ifj. Jóó Ferenc, Zimányi András, Varga János, Orbán József 125-125 Lei, Dávid Bernát, Szabó Sándor, Benedek cimfestő, Örléi Ernő, Orenics Atajos, Velics Sándor, Éhik Antal, Szolinger Mátyás, Bauer Viktor, Bernacsik József, Szatrány Vince, Grünbaum Vilmos, Hann Lajos, ifj. Cser János, ifj. Rácz János, Varga György, Hillinger Miksa, Papp János kőműves, Stern Adolf szerelő, Vinkler Szidór, Szücs István építész, Spitzer Benjámin, Pankolits Károly, Tárnoki László, Molnár János, Tóth Zsigmond, Balogh Ferenc, Putnik Radó, Mester Mihály, Rajz Andor, Baráthy Béla, Karácsonyi Gyula, Juhász József, Robitsek Béla, Szendrey György, Bodnár Béla, Órás László, Tóth Sándor, Papp József borjuvágó, Rólich Lajos, Gulyás János borjuvágó, Hagymási Márton, Kriszta György, Katz Lajos, Auspitz Sándor, Be-

regi Sándor, Deutsch Nándor, Blum Ignátz, Tausz Antalné, Fiedler és Oláh, Fribolt Pál, Rozsnyai József, Zboray Gyula, Marosy Károly, Primusz Pál 100-100 L., Tiszay József 88 L., Szabó Károly borbély, Bulbuka József, Veinstok József sz. festő, Fazekas Márton, Sinkovics Mózes, Takács Endre, Benedek szerelő, Czegléd Károly, Galucz Gyula, Koháry Zoltán, Friedmann Ármán, Povaszán József, Künsztler Andor, Sallay Viktor, Anné Udön, Büchler Márton 50-50 Lei, Szabó Lajos n. szabó, Bach Antal, Steinschreiber Sándor, Széplaky Sándor, Szilágyi Sándor hentes, Szász Mihály 40-40 Lei, Pintye Imre 30 Lei, Zicherman Mór, Duli László, Duda Mihály 25-25 Lei, Künsztler János, Oláh József, Kovács András, Galló János, Kondor László, Csarkó András, Szücs József, Lidvig Lajos, Kozma János, Bereczky Lajos, Nagy Imre, Henn János, Illés Ferenc, Csiger Tódor, Csegő János, Kulcsár István, Steiner Mór, Tóth Sándor, Szalay Bálint, Gazdag Sándor, Paulini Lili, Grósz és Lusztig, Bernát Mihály 20-20 Lei, Szabó Imre, Molnár Miklós 10-10 Lei. Fogadják az adakozók az Ipartestület előjáróságának ez uton is hálás köszönetnyilvánítását és kérjük legyen a fentiek jóakarata buzdítás a jövőre nézve azoknak, kik iparos jóléti intézményünk fontosságát és szükségességét látva, ez ideig még nem adakoztak. Mutassák meg Nagyvárad város iparosai, hogy szellemi érettségükkel és nagy számuknál fogva önállóan, szabad elhatározásukból és maguk erejére támaszkodva is tudnak nagyot és méltót alkotni nevükhöz.

Ipartestületi előjárósági ülés.

Előjárósági ülése volt az Ipartestületnek e hó 27-én, mikor is Czegléd Jermiás elnöke alatt hosszas megbeszélés és tárgyalás alapján a közgyűlés megtartása és tárgysorozata ügyében határozott. A határozat azért kívánt hosszabb és részletes megbeszélést, mert a minden téren mutatkozó és beállott négy-ötszázszoros drágulás az Ipartestületet is oly helyzet elé állította, hogy a régi költségvetési keretek között nem mozoghat. Eppen ezért elhatározta az előjáróság, hogy az elháríthatatlan tagsági díj lényeges fel-emelését, valamint a dologi munkadíjak mint a szerződés, szabadítások díját lényegesen fel fogja emeltetni a közgyűlés által. Hogy az ez évben előre látható deficit elkerülhető legyen, a szegődés és szabadítási díjat már ez év október 1-től szedni rendelte. Tudomásul vette az előjáróság az Iparos Menház érdekében tett bizottsági lépéseket, valamint a hivatal folyó ügyeinek elintézését, mely után a tisztviselők fizetését állapította meg a jelen viszonyoknak megfelelőleg.

Házhelyek

a Széllőtelep-utca közvetlen folytatásánál csatornázás, vízvezeték és villany világítással ellátott helyen a nagyállomástól tízpercnyi távolságban eladó. Gyártelep céljaira kiválóan alkalmas (kettő kat. hold) Értekezhesen Dr. Tóth Ferenc ügyvéd irodájában (Zöldfa-utca 19. szám alatt) Salamon János posta és távirda főfelügyelőnél (Francia-sor 12. szám alatt) vagy Szabó Miklósnál, (Szaniszló-utca 35. szám alatt).

Üvegkereskedők!

A közelgő lámpa saison alkalmával ajánlunk raktárról bármilyen nagy tételben fali, függő és asztali lámpákat, lámpasírokat, lámpabeteit, kezilámpásokat, lámpaalkatrészeket, opál és kupola-ernyőket.

Árunk a legversenyképosebbek

Kérjen árajánlatot!

Komlós Testvérek

üveg és porcellán áruház

Oradea-Mare (Nagyvárad) Nicolae Jorga (Zöldfa)-utca 13. Telefon 372.

Házi asszonyok figyelmébe

1 lt. zamatos jó tea-rum L. 26.

A fűszer, csemege, sajtfélék, halfélék, sonka, vaj, hideg húsneműk és egyéb háztartásban szükséges cikkeket, likör, rum s cognac különlegességeket, asztali, csemege és gyógyborokat, gyógy és ásványvizeket stb. szolid árban kívánja beszerezni, úgy vásároljon kizárólag:

Vadász és London

fűszer és csemege kereskedésben, Oradea-Mare (Nagyvárad) Reg. Ferdinand (Rákóczi) ut 10. Stern palota, a Széchenyi szállodával szemben. Telefon 8. sz.

A czimre tessék figyelni!

BOR ÁRLAP:

1 liter kitűnő asztali bor	7-50
1 liter kitűnő ménesi vörös bor	12-
1 liter Rizling 1920-as	12-
1 liter Rizling 1923-as	10-
1 liter kitűnő sovigno bor	16-

Diákegyenruhák

csinos kivitelben legjutányosabban

Wolláknál

Str. Cogalniceanu (Várady Zs.-u) 11. a fűzőtöltőaktanyával szemben.

Gyermeke lesz

a legelegánsabb a korzón, ha gyermekkocsiját

Szőke Miklósnál

Szt. János-utca 22. szerzi be.

Ugyanott új huzatok, ernyők, gumimixások és mindennemű javítások a legolcsóbban és leggyorsabban készülnek.

Gummi kabát

Haas Lipót „Linoleum” gyári főraktárában

Oradea-Mare, Str. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 5. szám

Férfi gummi esőkabát kassmír szövettel Lei 850
Férfi gummi kabát valódi gyapjú szövet külsővel, a legjobb angol gummizással, elegáns fassonokban mélyen leszállított áron Lei 1750
Női gummi kabát elegáns fassonokban, kitűnő anyagból . . . Lei 875 — 1190 — 1800

Régiségeket vásárol és elad.

Különlegességek:
porcellán, üveg,
fayence és email.

Nagyvárad
Szaniszló-u. 1

Első rendű butorok

olcsón kapható.
Mindentéle asztalos
munkát legszébb kivitelben készítek.

Szűcs Miklós
műasztalos. Körös-u. 48.

Stabil

gépek és felszerelések lerakata.
Nagyplac-tér.

Sürgős jelentés

malomtulajdonosok,
gyárosok, géptulajdonosok figyelmébe.
Október 1-től kezdve
hozzánk bizományba küldendő gépekre

magaselőleget
folyósítunk kamatmentesen.

Előjegyzések már e
héten megkezdődnek.
Előleget nyújtunk mezőgazdasági
malom, szerszám,
gépekre szivógáz,
benzin és

villany-
motorokra

Távirati cím:

„Stabil”

Telefonok:
16-86 és 9-50

Parfümerie

D'OR

Rákóczi ut 16.

Bauerné Szabó Julla
megnyitotta
ismét fésű,
drogueria,
játékáru üzletét.

Magánház

Kispesten bekölözhető 3 szobával csukott verandával új modern butorizzal 350.000 Leiért eladó.

Bővebbet
„Ardeal”-ban
Str. Postei (Uri-u.) 8
Telephon: 203.

Pianinó

Gebrüder Stiglgyártmány, kitűnő hangú, keresztthuros fém szerkezetű, teljesen új állapotban sürgősen eladó.

Sternbergnél

Szent László-tér 2.
Telefon 13-45. szám.

Réti Margit

himző és előnyomdáját
Zöldfa-u. 5. (Leitner ház) II. em. 1. ajtó alatt folytatja.

A legszébb és legújabb minták előnyomását (továbbá legújabb ráncos függöny, abrosz és díszpárnák montírozását igen olcsón vállalja).

Eladó házak.

Szilágyi Dezső utcán, Uri utcán, Szent János u. Szaniszló u., Halász u., Bunyitay liget, Moesár u., Párizs u., Gyár u., Kolozsvári u., Szentkuthy u., Hódosi u., Berkovits u., Szőlőtelep u., Damjanics utca és még a város minden részében bekölözhető házak 65 ezer leitől 3 millióig. Vannak lakások, üzletek, szőlők, földek, birtokok. Ha lakását, házát, földjét, butorizott lakását eladni, kiadni, cserélni akarja, forduljon bizalommal hozzám, díjkréten azonnal elintézem. Lakásokat 24 órán belül eladok. Bizományba bármit elfogadok.

Walsz Elzi

KÖZVETÍTŐ IRODAJA
Nyomda-utca 4.

Varrógépet

ha jól és olcsó árban keressem fel mindent

kerékpárokat

állandóan raktáron. Varrógépeket, kerékpárokat veszek, eladok, cserélek és eszközök való alkalmasságát állandóan kaphatók. Javításokat szakemberrel eszközölök.

Konrad

műszerész, Baross-u. 10.
és Nagypiac-tér sarkán

Varrógép Kerékpár

Javító műhely és raktár
Legelőre vagyok a szakmában. Használt gépeket nagyon olcsón árulok.

H. Eisenberger

Nagyplac-tér 5. szám,
Új kaspitál szemben.

Kályha

Javításokat és átrakásokat vállal
VARGA György
kályhamester

Berkovits F. utca 33.

új kályha 2200
leltárt kapható.

Törött aranyat

magas áron veszek.
Ora és ékszerjavításokat jutányos áron eszközölök.

Róth Áron

Sas-passa, Tarasolylyal szemben.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készítek:

GIDÁLI MANÓ

Uri-u. 3. — Rákóczi-ut 8.

„ORIENT”

Általános kereskedelmi és bizományi iroda, Oradea-Mare, Str. Orientului (Árvaház) No 2.

Eladó házakat, lakásokat és butorizott szobákat tudunk a város minden részében.

Eladunk prima minőségű szárazfűt, napláról sokkal olcsóbban. 2 m³ föl feljebb bármilyen mennyiségben, díjmentesen házhoz szállítva.

Bizományba bármilyen értéktárgyat, porcelán, szőnyeg és ruhaneműket átvesszünk. Utalványokat és vizumot olcsón azonnal megszerzünk.

Fordításokat nagyon olcsón vállalunk. Ha házát, szőlőjét, birtokát, lakását, butorizott szobáját eladni vagy kiadni akarja forduljon bizalommal hozzánk, mert széles összeköttetéseinknél fogva azonnal és díjkréten elintézzük.

Keresünk

magyar — német

gyorsírásban teljes jártassággal rendelkező gépirónót,

Jó fizetés mellett, románul tudókeiönyben részesülnek. Írásbeli ajánlatokat kiadójavatalba „Faiparvállalat” jellegre kérünk.

Mindenféle

vadász fegyverek

és vadászati felszerelések egyedi szakszerű javító műhelye

Mátéh Ferenc puskaműves

Bertsey György (volt Menház)-u. 3.

Díák egyenruhákat

minden elfogadható áron
kifogástalanul készítek!

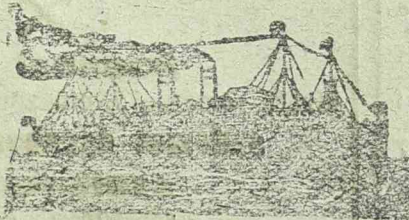
Biró László

Posta (Uri-utca) 24.

LLOYDUL REGAL OLANDEZ
S. A. R.

ORADEA-MARE

EUROPA—BRASILIA
EUROPA—URUGUAY
EUROPA—ARGENTINIA

NAGYVÁRAD

ELSŐ OSZTÁLYU LUXUS ÉS
GYORSGÖZÖSSEL. BEHAJÓZÁS
AMSTERDAMBAN

KÉPVISELET:

CUNARD LINE S. A. R.

Európa America U. S. Európa Canada.

További felvilágosításért egyszersmint

földmivések Braziliába való díjmentes utazásért

forduljanak bizalommal

LLOYDUL REGAL OLANDEZ S. A. R. társasághoz
Filiale Oradea-Mare, Rimanóczy-utca 5. szám

A NAGYVÁRADI PRÓHÍRDETESÉ

Egy sz6 ára 2 lei, vastagabb betűvel 4 lei. — A legkisebb apróhirdetés ára 10 sz6ig 20 lei.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:

Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia 1.

Javítás végeztet bekiűdött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm **Telefon 315**

Oktatás

Old. tanítónő vidékre menne izr. családhoz Elemista esetleg polgáristák tanítását vállalja. Cim a kiadóban. 269

Német tanárnő Berlitz mód szerint tanít kezdőket és haladókat. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 440H

Elbocsátott állami tanítónő magánórát ad. a román nyelvet is tanítja. Értekezhetni Arany János-utca 2. I. 10. sz. a. 210

Tanító a délutáni órákban elemi és polgári magántanítást vállal. Cim a kiadóban. 420

GYORSÍRÁS

(magyar-német)

GÉPIRÁS

KÖNYVITEL

12 év óta legjobban **DONÁT-nál**
Str. Gojdu (Beöthy)
Ödö-utca 30 szám.
ELŐKÉSZÍTÉS
magánvizsgákra.

LAKÁS

Kétszobás konyhás, előszobás mellékhelyiséges lakásomat elcserélném kétszobás konyhával. Lelepett fizetek. — Cim a kiadóban. 375

3 szobás modern lakásomat központban elcserélném 4 vagy 5 szobás hasonlóval. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 442H

Két szobából álló vendéglői helyiség — műhelynek alkalmas — kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 433

Kiadó 1 és 2 szoba irodahelyiségek. Kisebb házaik vannak Klein Berta ügynöksége Uri-ut. 11. sz. 451

Butorozott szobát keres teljes ellátással 17 éves fiatalember. „Gyakornok” jelisével értesítést a kiadóba kérek. 423

Str. Regele Ferdinand 9. Örv. Petriné látszerész üzletében, Stepper cukrászda mellett van

HERBST

ékszer és óra rekláma
Mielőtt észert, brilliánt, aranyat, ezüstöt vásárol, tekintse meg óriási raktáram, gyűjteményem az ócsa árákról. Prima brilliánt csatájáért 20—25—30 ezer lelt fizetek. Aranyért, ezüstért magas árat fizetek

Alkalmazás

Feltétlen megbízható nő keresek 14 hónapos gyermekhez, aki a gyermek gondozását önállóan ellássa és kis lakás takarítását vállalja. Cim a kiadóban. 357

Könyvelőnő órák könyvelést vállalna, megkeresései a kiadóba. 395

Idősebb német nevelőnő vidékre menne. Cim a kiadóban. 395

Bunkba vagy nagyobb irodába délutáni vagy délutáni tekerítést vállal gyakorlati fiatal asszony. — Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 406

14—15 éves kislányt keres kis család. — Iványi Ödön-ut. 2. 413

Hajtó kocsi állást keres. Cime Hangyal G. ögy Béke-utca 7. 404

Komoly megbízható intelligens leány egy-két gyermek mellé, esetleg házikészítéshoznak elmenne kizárólag vidékre. Cim a kiadóban. 450

Portást, jegyzetőt felvesszünk a Dorian Filmszínházhoz. — Jelentkezés délután 5—8 között a megszínház igazgatóságánál. 448

Előrendő nagy munkás és napizabó felvétetik ifj. Erdősnél, Rákóczi-ut. 7. 445H

Perfect szobaleányt keresek 1-ére. Pável-ut. 7. dr Moskovits. 434H

Egy fűszer és csemege kereskedő segéd angró és detail üzletben ajánlkozik. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 436H

Fiatal urind házvezetőnőnek menne idősebb urakhoz. Levelet a Hegedűs Hirlapirodában „Házvezetőnő” jelisére kérek. 452H

Fogtechnikus tanuló fölvesz Horvát, Színház-ut. 4. sz. 417

Kellm előhúzó nők és tanuló leányokat fizetéssel fölvesz Horvát kézi munka üzlete, Színház-ut. 418

Levelezőnő, román, magyar, német nyelvben és gyorsírásban perfect, azonnali belépésre kerestetik. Cim a Hegedűs Hirlapirodában. 402H

Zöldség kerteszt! To megtermelésben jartas kisebb családú zöldség kertész konvencióval alkalmaszást nyerhet Klein Vil mosnál, Salmaron. Fei légoistást ad Faras Jóné. Nagyvárad, Széchenyi tér 1. sz. 414

Ogyes és megbízható képviselő és elárusító ügyököket Singer varrógépek részletfizetés eladására Elcad, Érmihályfalva, Margitta, Nagybánya, Zilah, Szilágyosmlyó vidékére és helybe felvesz: Bourne C. Oradea Mare, Strada Avram Jancu 16. 378

Festészetben jártas egyének baba festéshez akkord munkára vagy fix fizetésre felvétetnek a „He-Ha” baba és játékaru gyárban. Eproskert (Páspó ki-ut), Jelentkezni lehet délelő 8—12 ig, délután 2—6-ig. 392

Ogyes rikkancsiuk felvétetnek a Hegedűs Hirlapirodában. 444

Adás-vétel

Eladó Kórház-utca modern beköltözhető 3 szobás fürdőszobás lakással fél ház igen olcsón, egy másik kicsi fél ház, beköltözhető 60 ezer lei. — Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. 164

Pintér szerszám nagyobb mennyiségű hordó dorga eladó. Özv. Barna Jánosné, Alcad. 411

Eladó ház elfoglalható korema, mézárászék, lakás, istálló, pince stb. a város legforgalmasabb utcáján. Weisz Gizi Nyomda-utca 4. 161

Alig használt harminchetes, spangis, fekete lakkcipő eladó. Szacsavay-utca 19.

Eladó Lukács György-ut. 4. parketás, fürdőszobás, komfortos lakás olcsón, azonnal elfoglalható. — Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. sz. 162

Kombinált pucológép felszerelve 2/3 gennymotort eladó. — Cim a kiadóban. 393

Eladó lakását 24 órán belül díkretén elintézem. Weisz Gizi, Nyomda-utca 4. sz. 163

Kisebb álló vitrint megvételre keresek. Cím a kiadóba kérek. 287

Eladó ud magánházak az Uri, Lutács György, Szaniszló, Pável, Beöthy Ödön és Szacsavay-utakban, továbbá 14 kisebb ház és 7 központi emeletes ház. Értekezni lehet Feledy Sándornál, Str. Szaniszló-ut. 63. 37

Kitűnő zongora sürgősen eladó. — Cim a kiadóban 384

Házak eladók. Házak adással megköltözési vágyuk. — Kölcsezők megvételük. Magánóránk. Jutalékkal elhelyezkei Adásvételi Rt. Parcul Traian 12. — Értekezés délután. 6

Betegség miatt, nagyon olcsón eladó Kolozsvári-utca 83. szám alatti lévő ház elfoglalható jömenek fűtés-üzlettel, teljes berendezéssel és lakással. Előnyös fizetési feltételekkel. Értekezni Feledy Sándornál, Szaniszló-ut. 63. 38

Keresünk Várad közepén nagyobb szobásu szeszgyárat esetleg birtokkal együtt megvételre komoly reflectőneuknak Pável-utca 5. 429

Eladó perze ebéd szönyeg, sziliszkin bundák, férfi, fiuleány télikabátok, frack, kézimunkák, lácsó. Aulich utca 1 (Rulikovezky uton) 3

Olcsón eladó Szt. Anna-utca 28. számú ház, jó forgalmu üzlettel 3 szobás lakással, azonnal elfoglalható. Oláh 399

Gyermekek

Flu és

Leány

CIPÓT

iskola időnyre a legjobbakat a

„Fecske” Áruházban
Zsigmond Ador
cőgnél vehet Zö dfa-ú.

Azonnal átad

kivánt romániai állomáson cca. 8000 caloriás szilóziat darabos és koka

szalonszenet

szobafutási célokra,

akia és aprószenet

üzemi célokra, valamint mosott speciális

kovásszenet

üzemek és szénnyagykereskedők részére.

Prompt szállít

lupényi darabos kokszt

FERROCARBON

szénkereskedelmi társaság a szilóziat és belföldi szénbányák kizárólagos képviselői

TIMISOARA

Palatul Agrar

Telefon: 9 Flók: Cluj Calos Regele Ferdinand 70

Expos tura: Petrosani és Kattoviz

Eladó Szaniszló-utca 56. sz. ház, olcsón. Elavda fizetési feltételekkel. Póledli, Szaniszló-ut. 63. 39

Eladók iratszékények, könyvzékények, íróasztalok, legmodernebb ebéd- és butorok és egy új bórgeraitura Értekezni: Dr. Feldmannál, Bémer-tér 3. d. e. 9—10 ig, d. u. 3—6-ig

Zongora, angol szerkezetű, kitűnő eladó. „Helikán” Szaniszló-ut. 1. 410

Hamis fogakat, brilliánt, platnát, aranyat magas árában veszek. Kohn ékszerész, Kossuth-utca 7. 828

Utikosarak, lakataskák, játékok, zománc és elumínium edények, piaci kosarak legelősebb bevételre lási forrás a Faras áruház, Zöldfa-ut. 5. Babajavítás, porcelánragasztás. 254

Magánház 3 szobás fürdő és cselédszobás beköltözhető lakással Szent János-utca 310 000 Lelelt eladó. Cím a kiadóba „Kényelem” jelisére kérek 334

Vas és rézbutor

készítő műhelyemet Szaguna (Kapucinus)-utcaról

Szacsavay-ut. 63.

szám alá helyeztem át, ahol gyári árában kaphatók: ágyak, éjjeli szekrények, gyermek-ágyak, becszajtható vas-ágyak, mosdók, vasfogasok, sportkoszt, gyermekbiciklik, **sodronyágybetétek**

Kórházak, intézetek és szállodák berendezését jutányosan vállalom.

Szabó, lakatos.

Papirhulladékok minden mennyiségben veszünk, Sonnenfeld nyomda Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 6. sz.

Megérkezett a Chemnitz lerakóban a legjobb gyermek harisnya. Gyári árak. Szalárdi-utca 9. Bejárat Alapi-ut. emeleten. 1881

Fiatal selyem pi csi kutyá eladó. Tyil Teleky-ut. 53. sz. 443H

Két hold szőlő a görög oldalon természetesen eladó. Értekezni dr Brüll ügyvédnél Zöldfa-ut. 6. 441H

Eladó Erzsébet liget utcába kettő szép új magánház azonnal beköltözhető lakással 3 szoba előszoba, pince és egyéb melléképületek egyenként 200 000 lei. Értekezhetni Bertoknál Köblös téglagyárral szemben 437H

Eladó antik szalonbutor Bidermayer Tisza Kálmán tér 3. 535H

Eladó ház négy lakásos, egy beköltözhető. Bővebbetől Borosnénál, Fürdő-utca 2. 448

Zongorát bérbe vennék. Magas árat fizetek, Pável-utca 15 K-p-s. 439H

Eladó házat vagy lakását azonnal elintézzük. Prima minőségű száraz fát napi árnál sokkal olcsóbban adunk Bizományban bármit elfogadunk. „Orient” kereskedelmi iroda. Árvaház-utca 2. sz. 447

Porziánér kabát három negyedes nyest garnitúra 15 éves fin ruhák jutányosan eladó. Kunné Kossuth-ut. 3. 428

Eladó Berkevitá Ferenc-utca 64. számú új 4 szobás, istálló, kocsiszínból álló magánház azonnal elfoglalható. 4:0H

Központban eladó ház elfoglalható lakással. Körs-utca 5. 432

Eladó Őres hordók tiszták, jó, olcsó árában azonnal eladók, Nagy Sándor-utca 4. sz. 424

Pestett szekrény asztal, villanyos lámpa, csónál, házi eszközök eladók. — Cim a kiadóban. 422

Eladók különféle jókarban lévő butorok, Szilágyi Dezső-ut. 23. 419

Eladó magánház pékséggel, elfoglalható lakással Cim a kiadóban. 381

Eladó használt, jó karban lévő fekete bársonyruha, magasabb alakra Mexey M.-ut. 7. Friedmann 426

Jókarban lévő boroshordók eladók, Pável-ut. 26. 438

Ebédőszőnyeg 3X4 m. gőnyörű perzse mintájú 2X3 m. aszmyrnaszőnyeg bekebelék, Impezáns állórészfogas, négyes zeuraasztal, harmonium eladók! Lókács György-ut. 34 427

Eladó kisebb nagyobb házak, Bunyitai, Körs Kaszárnya, Szent János utcákban a réten és faroktelepen két hold szőlő olcsón kerestünk 5—10 hold földet a város határában kertesztre alkalmasat. Értekezhetni Forgalmi iroda Szent János-utca 70 430

Különlélek

Útvelekekhez, bérletekhez legutányosabban készit fényképeket Zenke fényképező, Szaniszló-utca 25. szám.

Gépaourózás, gouvéréplőse munkák olcsón és jól készitnek. Str. Alexandru (Teleki-ut.) 22. 43

Tisztviselőnő teljes ellátást keres. Cimeket a kiadóba kérek. 41

24% kamatra keresek magánpénzt teljes fedezetel. Adásvételi Rt. Faras Traian (Széchenyi-tér) 12. Értekezés délután

Kvartályost fölveszek Beöthy Ödön-utca 16., ajtó 2. sz. 42

Uri család elfogad ellátásra leánykát. Ugyan eladó butorok, régi porcelán, asztalnemű. Arany János-ut. 2. I. 10. 21

Kérjük az uszodába megörzésre hagyott fürdőruhákat október 1-ig elvételni, mert azonnal feladásra nem vállalom 41

Kiválna hajlandó 10000 lelt kölcsönadni előshelyre beállítására Cim a kiadóban

Egy 17 éves tanuló részére lehetőleg a város villamosműnek köznyezetben teljes ellátást kerestetik Cim a Hegedűs Hirlapirodában 439H

Sonnenfeld Adolf nyomda Részv. Társ.